

Nepriklausoma Lietuva

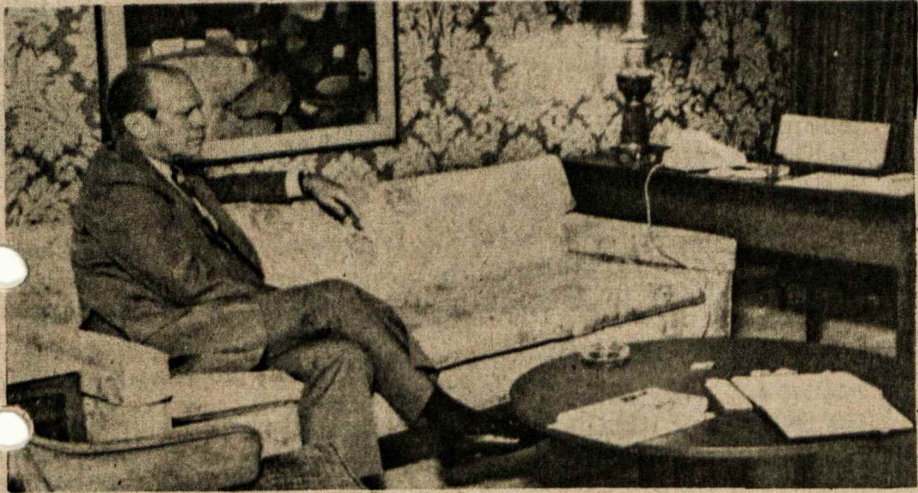
LITHUANIAN INDEPENDENCE • INDEPENDENT LITHUANIA

R. 30/31 (2108-09)

1974 m. RUGPJŪČIO – AUGUST 14 d.

CANADA – MONTREAL (Established 1941)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

JAV naujasis prez. Gerald Ford savo bute, prieš paskelbiant prezidentu

JAV PREZIDENTAS GERALD FORD

Rugpjūčio mėn. 9 d. Baltuosie Rūmuose Washington'e buvo prisaukiantis viceprezidentas Gerald Ford prezidento pareigoms. Prezidentas Fordas, pasakydamas trumpą kalbą, pasižadėjo būti atvirai, nuoširdus, laikytis įstatymų ir dirbti visų amerikiečių gerovei. Apgalvestas Watergate įvykius, prašė visų kooperuoti, pristatė jį maldose ir rūpinis ateitimi. Kalbėjo, kad jis tiki neturintis priešų nei Kongrese nei Senate, ir užsienio politiką ves sąjaukdamas taikos principą kaip ir R. Nixon. Suminėjęs ir Valstybės sekretorių Henry Kissinger, kurio vedami politikoje būdai jam esą priimtini. Baigdamas priminė, kad jis ateina prie valstybės vairo nerinktas nei viceprezidentu, nei prezidentu, ko Amerikos istorijoje dar nėra atsitikę. Tačiau nebūdamas slapta rinktas ir pats nemanąs nieko slapto daryti. Prašė visų palinkėti ir buvusiam prezidentui atrasti ramybę. Jo kalba buvo patraukli savo nuoširdumu ir paprastumu.

JAV-bių 38-asis prezidentas Gerald Ford gimė Omahoje, yra 61 m. amžiaus. Jo tėvai atsiskyrė jam esant 2 m., ir motin su juo grįžo į savo tėviškę Grand Rapids, Mich. Vėliau ji iškėjo už fabrikančio Gerald Rudolf Ford, kuris vaiką išūnijo ir mažasis Leslie King tapo Gerald Ford. Vaikystėje, gimnazijoje ir universitete pasižymėjo geru mokymusi. JAV Kongrese dirbo 25 metus, vesdamas įvairios politikos liniją tarp abiejų partijų. Yra pasakęs net po 200 kalbų į metus, kurios pasižymėjusios netek iškalbingumu, kiek turi nūningumu.

IŠKYLA MONARCHIJOS KLAUSIMAS

1968 m. Graikijoje įvykęs perversmas karalių Konstantiną privertė pasitraukti į užsienį. Dabartinė naujoji vyriausybė žada šešių mėnesių laikotarpyje leisti graikams referendumu išspręsti monarchijos klausimą. Sakoma, kad karalius Konstantinas tiksliai laimėti ir grįžti į sostą.

Prez. R. Nixon, prieš atsistatydinimą

PASIKEITIMAI KANADOS VYRIAUSYBĖS KABINETE

Šio mėn. 8 d. min. pirm. P. E. Trudeau paskelbė porinkimus pasikeitimus ministerių tarpe. Atleisti penki ministrai, jų tarpe Herb Grey, Stanley Haldas, Robert Stanbury, Jean E. Dube. Panaikintos ir dvi ministerijos, paskirti nauji ministrai: Barnett, Dawson, Judd Buchanan, Romeo Leblanc. Iš 29 ministerijų šiuo metu savo vietose liko tik 15 ministerių, – visus kitus sukaitytojo. Užsienio reikalų ministeriją perėmė Allan MacEachen, o M. Sharp perėmė The Queens Privy Council for Canada pareigas. Pašto ministeriu paskirtas Bryce Mackasey. Niekam ne naujiena, kad pastaroji ministerija ypač šlubavo.

ATSISTATYDINO JAV PREZ. R. NIXON

JAV 37-asis prezidentas, Richard Nixon atsistatydino praėjus savaitės penktadienį, rugpjūčio 9 d. Atrodo, atsistatydindamas nieko nenustebino, nes dauguma užsieniečių, kaip ir amerikiečių manė tai išgirsti anksčiau. Kai tik prasidejo Watergate skandalas daugeliui užsienio ir vidaus žymesniųjų spėliotojų atrodė, kad prez. R. Nixon pasirinko ne tą kelią, kuriuo iš Watergate skandalo galėtų išbristi. Jo neprisipažinimas, kad žinojo apie artimųjų bendradarbių nelegalius veiksmus rinkimų metu, prezidento priešais JAV konstitucijai padarė melagingą ir jis nepajėgė iš Watergate pinklių išsipaulyti. Ar pajėgs toliau, kaip eilinis asmuo teisiškai susitvarkyti, netolima ateitis parodys. Yra lojalių balsų net iš demokratų pusės ir pasisakoma, kad po atsistatydinimo, R. Nixoną reikėtų palikti ramybėje.

BENDRUOMENYBĖS

VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS INFORMUOJA

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pranešimas dėl Australijos vyriausybės nutarimo nutraukti Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės pripažinimą.

Apie šį Australijos vyriausybės Baltijos valstybės smogiantį ir Sovietų Sąjungos imperializmą stiprinantį žygi Reuterio telegrafo agentūros žinios Vliką pasiekė šeštadienio, rugpjūčio 3 d., vakarą. Po to, dar įvairiais kanalais žinių buvo gauta rugpjūčio 4 ir 5 d. rytą. Tą pačią rugpj. 5 d. tuojau buvo kreiptasi į Lietuvos atstovą Vašingtone p. Juozą Kajecką ir prašyta žinios tikrumą patikrinti Australijos ambasadoje.

Po pietų, atstovybės patarėjas dr. Stasys Bačkis per New Yorko Lietuvos Generalinį konsulatą telefonu pranešė, kad Australijos ambasadorius Sir Show žinios tikrumą patvirtinęs: Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių nepriklausomybės pripažinimas esąs Australijos vyriausybės nutrauktas.

Rugpjūčio 5 d. vakarą Vliko Valdyba skubiai susirinko nepaprasto posėdžio aptarti susidariusią padėtį. Imdama dėmesin Australijos vyriausybės žygi, labai skaudžiai pailėtus Lietuvos valstybės ir lietuvių tautos interesus Vliko Valdyba nutarė: 1/pa-

nimo, R. Nixoną reikėtų palikti ramybėje.

Buvęs prezidentas, perdavęs Baltuosius Rūmus prezidentui Gerald Ford, išskrido į savo gyvenvietę Kalifornijoje.

RASTA BALŲ INDŲ GIMINĖ

Brazilijoje etnografų ekspedicija užtikino baltų indų giminę Amazonės upės džiunglių baseine. Apie 30 indų su šeimomis atėjo į ekspedicijos stovyklą ir išbuvė ten keletą dienų. Jie domėjosi civilizacijos gyvenimu, o ypatingai virtuvės įrengimais ir indais. Apie šių indų kilmę kol kas nieko nežinoma. Manoma, kad jie galėjo išsigimti iš baltojų ir mėlynas akis, kai toje vietovėje seniau vykdavo baltųjų pagrobimai.

- Turkijos vadovybė, atrodo visai nesiskaito su galimybe spręsti Kipro salos konfliktą taikingu būdu. Nors Graikijos valdžia ir pasikeitė ir Kipro reikalai atiduoti svarstyti, JT, turka bombarduoja Nisla.

- The New York Times, rugpj. 6 d. idėjo tokią/AP/žinią: "Š. m. rugpjūčio 5 d. Australijos Ambasada Maskvoje pranešė, kad Australijos vyriausybė oficialiai pripažino sovietų suverenumą Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje". Pabaltijo valstybėse, kurias 1940 m. Sovietų Sąjunga aneksavo.

slusti Australijos vyriausybei protesto pareiškimą; 2/ šią žinią paskelbti viso pasaulio laisviesiems lietuviams; 3/ kviešti visus lietuvius slusti protestus Australijos vyriausybei ir drauge su latviais bei estais rugpjūčio 17 d. visur ruošti bendras demonstracijas ir jose priimti atitinkamus nutarimus.

Laiškus, telegramus ir nutarimus siųsti tokiu adresu: His Excellency Mr. GOUGH WHITLAM, Prime Minister of Australia, Canberra, Australia.

PLB PRANEŠIMAS

Rugpjūčio 4 dieną telefonu ir telegrama gavusi Australijos Lietuvių Bendruomenės pranešimus, kad Australijos vyriausybė formaliai pripažino Baltijos valstybių okupaciją. PLB Valdyba tą pačią dieną telegramomis kreipėsi į jus, kviesdama prieš šį Australijos vyriausybės nutarimą skubiai protestuoti. Šiuo raštu mes dar kartą prašome jus organizuoti kaip galima platesnes protesto akcijas jūsų gyvenamose kraštuose ir daryti viską, kad Australijos vyriausybė šį nežmonišką ir brutalų nutarimą pakeistų. Jeigu to ir nepasieksime, tai dar kartą būsime parodę pasauliui, kad mokame vieningai ginti savo reikalus ir Lietuvos laisvę atstatyti negaliame nei darbo, nei laiko, nei lėšų. Griežtai ir visuotini protestuoti turime dar ir dėl to, kad Australijos pavyzdžiu nepasiektų kiti Baltijos valstybių okupacijos nepripažįstant kraštai, nes tokių ženklų jau yra.

Kraštų Bendruomenėms siūlome organizuoti, skatinti ir vykdyti tokią protestų akciją: 1. Laiškais/oro paštu/ir telegramomis siųsti trumpus, poros sakinių, bet griežtus protestus Australijos vyriausybei jūsų gyvenamojo krašto Australijos ambasados adresu arba tiesiog Australijos ministeriui pirmininkui. Manome, kad protestuojantiems lengviau bus kreiptis į jų krašte gyvenantį Australijos ambasadorių, todėl juo stulome ir pasinaudoti. Svarbu, kad kuo daugiau laiškų ir telegramų būtų pasiųsta. Protestus siųsti vietine arba angli kalba. 2. Apie šį brutalų australų vyriausybės veiksmą informuoti gyvenamojo krašto visuomenę, rašant trumpus laiškus laikraščių redakcijoms. 3. Stengtis išgauti viešus

D Ė M Ė S I O

NL naujoji valdyba nutarė stulinti laikraštį tik už \$5.00 pirmuosius po užsisakymo metus naujiems skaitytojams. Spausdinama atkarpą 8 psl., kviečiami pasinaudoti.

Valdyba ieško asmenų skelbimams rinkti, kuriems bus mokama 25% komiso nuo gauto ir apmokėto skelbimo. Prašoma kreiptis į NL administraciją.

protesto pareiškimus iš jūsų gyvenamojo krašto valdžios atstovų, parlamentarų ar kitų įtakingų asmenų.

4. Pritariant VLIKo minčiai, jeigu suspėsite, rugpjūčio 17 d. skelbti protesto dieną ir jos metu organizuoti viešas demonstracijas bei kitokias jų sąlygomis įmanomą protesto akciją.

5. Australijos opozicijos vadai nepritaria Australijos vyriausybės okupacijos pripažinimo žygiui ir prieš jį viešai pasisako. Prašome laiškais padėkoti jam už tokią laikyseną ir prašyti jį daryti viską, kad vyriausybės nutarimas būtų pakeistas. Australijos vyriausybė laikosi labai mažą parlamentą daugumą, todėl ši akcija gali būti labai sėkminga.

6. Protesto akciją organizuojant, savo veiklą koordinuoti su latviais, estais ir kitomis tautybėmis.

Sėkančiame lape pridėdame okupacijos pripažinimo oficialų pranešimą, Australijos ministerio pirmininko ir opozicijos vado adresus ir keltą protesto pavyzdžių. Australijos Generalinis Konsulatas Čikagoje rugpjūčio 5 PLB Valdybos pirmininkui inž. Broniui Nainiui iškėlė šį oficialų pranešimą, liečiantį Baltijos valstybių okupacijos pripažinimą. Šis pranešimas buvo paskelbtas rugpjūčio 3 dieną Australijos sostinėje, Canberroje.

BALTIC STATES: Australia has officially recognised the Soviet Unions effective control over the three Baltic states of Latvia, Lithuania and Estonia which have been under Soviet control for 30 years. A spokesman for the Department of Foreign Affairs in Canberra said today that the three countries had been formally recognised as having been incorporated into the Soviet Union. He said Australia had never approved of the way the states were annexed into the Soviet bloc. Australia had, however, come to recognise the realities of the situation. Radio Australia's Canberra office understands that the Australian Ambassador in Moscow, Sir James Plimsoll, is at present visiting the three states, to formalise Australia's new position. Reuter says that NATO countries have declined to take similar steps since they do not accept Soviet claims that Lithuania, Latvia and Estonia voluntarily joined the Soviet Union. Spokesman for the American and British Embassies in Moscow said their governments had no immediate intention of following Australia's example. In Melbourne, the leader of the opposition, Mr. Snedden, said Australia should not have recognised the incorporation of the Baltic States into the Soviet Union against the combined interests of the western world. He said the decision could only be seen as a further La-

bor Government move to take Australia away from its traditional allies and into the third world.

TELEGRAMŲ PAVYZDŽIAI: Deplore Australia's decision to recognize the occupation of the Baltic States by the Soviet Union. Demand reversal of decision.

The Soviet Union broke the international law by occupying the Baltic States 30 years ago. Australia's action to condone this occupation is regrettable and incongruous with Australia's traditions of freedom for all people.

Australia's decision to condone international banditry as perpetrated by the Soviet Union against the Baltic States 30 years ago does not place Australia in the ranks of upright nations. Immediate change of your position is expected.

Demand reversal on decision to recognize the incorporation of Lithuania into Soviet Union.

A D R E S A I:
Ministerio Pirmininko:
Hon. E. G. WHITLAM,
Q. C., M. P.
Parliament House
Canberra, A. C. T. 2600
Australia

Opozicijos vado –
Hon. Billy Mackie SNEDDEN,
Q. C.

Leader of Opposition
Parliament House
Canberra A. C. T. 2600
Australia

PROTESTUOKIME PRIEŠ AUSTRALIJOS NETEISINGĄ ŽYGI

Kiekvieną teisingumą branginantį žmogų supurtė žinia, kad Australija pritarė Sovietų Sąjungos kolonializmui, pripažindama prievartą, su Stalino ir Hitlerio susitarimu įvykdytą Lietuvos Latvijos ir Estijos įjungimą į Sovietų Sąjungą.

Visus lietuvius kviečiame solidarai pareikšti savo protestą prieš šitokių žmonių teisų ir tarptautinio teisingumo laužymą, siunčiant telegramas ir raštus Australijos ministeriui pirmininkui, adresu The Honorable E. G. WHITLAM, Q. C., M. P. Parliament House, Canberra, A. C. T. 2600 Australia, o taip pat raštais ir telefonais reikiant protestą Australijos pasiuntinybei ir konsulatams.

Smulkesnų patarimų šiuo reikalu galima gauti Amerikos Lietuvių Tarybos būstinėje, 2606 West 63 rd Street Chicago, Illinois, telefonas 312 778-6900.

Dr. Kazys Bobelis
Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkas

Pabaltiečių pasikalbėjimas su Užsienio Reikalų Ministeriu

Liepos 7 d. lietuvių, latvių ir estų atstovai turėjo pasikalbėjimą su Kanados Užsienio Reikalų Ministeriu Mitchell Sharp, Estų Namuose, (Nukelta 1 psl.)

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$9.50, visur kitur - \$10.00. Rėmėjo prenumerata nuo \$15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir laik. red. P. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LA SALLE H8P 1C4, Que. Tel. (514) 366-6220

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonių. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuostatais. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidžia neatsako.

ESAME APGAUTI!

(Quebec'o Provincijos Įstatymas No 22 ir jo reikšmė Kanadai ir Mums)

Buvau vienas tų, kuris šia-
me savaitraštyje prieš pasta-
ruosius provincinius rinki-
mus ragino lietuvius balsuoti
už liberalus ir Robert Bou-
rassa. Tada pasitinkimas, iš-
tiesų, buvo tik toks: arba bal-
suoti už PQ/separatistus, pa-
siryžusius šią provinciją at-
skirti nuo Kanados ir pada-
ryti ją respublika/arba libe-
ralus, kurie tuo metu tvirtai
užtikrino rinkėjus, kad jokių
būdų neatšauks įstatymo nr.
63, kuris garantavo švietimo
srityje lygiateisiškumą pran-
cūziškai ir angliškai kalban-
tiesiems šios provincijos gyven-
tojams. Tiesa, buvo dar ir
kreditistų partija, bet šios
neatšauks pasisakymai ekono-
miniais klausimais ir kandi-
datų naivumas balsuotojų ne-
patraukė.

Šiandien, šioje vietoje, turiu
pasakyti, kad buvau apgautas
pats ir ta prasme apgavau N
L skaitytojus. Dabartinis pro-
vincijos premjeras R. Bour-
assa/asistuojamas savo pato-
logiškai pasimetusio ir išsi-
sukinėjančio švietimo minis-
tro François Cloutier/ne tik-
tai panaikino įstatymą 63, bet
įžūliai pragrūdė per parla-
mentą įstatymą 22, kuris pas-
kelbė prancūzų kalbą oficia-
lia provincijos kalba ir atė-
mė teisę imigrantams leisti
savo vaikus į angliškąsias
mokyklas. Įstatymas yra ne
tikrai priešingas BNA aktui,
/kuris buvo surašytas įku-
rant konfederaciją ir garan-
tavo prancūzams pilnas kal-
bines ir kultūrinės teises
Quebec'e, nors jie buvo ka-
riniai visiškai sumušti ir to-
kių privilegijų iš anglų galė-
jo nesusilaukti / Žmogaus
Laisvių įstatymui, kurį parla-
mentas priėmė, valdant Kana-
dą progresyviems konser-
vatoriams ir ministeriui pir-
mininkui John Diefenbaker, -
bet ir patiems elementariau-
siems demokratiniams prin-
cipams. Kodėl? Štai to įstaty-
mo pagrindiniai bruožai: Visų
oficialiųjų provincinės admi-
nistracijos įstaigų raštai tu-
ri būti rašomi tikrai prancū-
zų kalba. Anglų kalba ga-
li n t i /taip įstatyme para-
šyta/ būti naudojama, jeigu to
pagalduojama arba jeigu ra-
šoma tokioms institucijoms,
kuriose dauguma kalba ang-
liškai. Ligoninės, šalpos iš-
taigos, telefono ir telegrafo,
susisiektimo bei elektros ir
gazo įstaigos turi rašyti savo
raštus tik prancūzų kalba.
Tai taikoma ir pavieniams
advokatams, gydytojams; ki-
noms ir laboratorijoms.
Visi provincinės vyriausybės
raštai turi būti spausdinami
tikrai prancūzų kalba. Tam
tikrais atvejais anglų kalba
g a l i n t i būti taip pat nau-
dojama, bet oficialiu laikomas
tikrai prancūziškas tekstas.
Visose įmonėse, fabrikuose ir
kitokiose prekybinėse, versl-

nėse ir pramoninėse transak-
cijose tenaudojama tik pran-
cūzų kalba. Lygiai tas pat
taikoma ir profesinėms są-
jungoms. Provincinė vyriausy-
bė duos užsakymus bei fi-
nansinę paramą tikrai tokiom
įmonėm, kurios stengsis visą
savo komunikaciją vesti
prancūziškai. Tik tam tikrais
atvejais, ir specialiu provin-
cinės vyriausybės dekretu,
bus l e i d ž i a m a t a i a t -
likti anglų kalba.

Visi užrašai Quebec'o pro-
vincijoje /stotyse, įstaigose,
greitkeliuose, keliuose, iška-
bose, restoranuose, o taip pat
ir ant produktų krautuvėse /
tebus viena prancūzų kalba.
Už nepildymą šių įsakymų
numatytos didelės piniginės
baudos.

Mokyklose dėstomoji ofi-
ciali kalba šioje provincijoje
tebus tikrai prancūzų. 22 į-
statyme pradžioje nebuvo net
paminėta, kad anglų kalbos
dėstymas garantuojamas. Po
nepaprasto spaudimo, galų
gale, paskutinėje šio įstaty-
mo redakcijoje paminėjimo
anglų kalba švietimas esąs
užtikrintas, bet jo nebus gal-
ma praplėsti /t.y. steigti
daugiau mokyklų/, o švietimo
ministeriui bei jo valdinin-
kams paliekama teisė anglų
kalba švietimą siaurinti, ma-
žinti arba, reikalui esant, ir
panaikinti. Imigrantai, taigi ir
mes, lietuviai, ateityje tegu
lės tik tada vaikus leisti ang-
liškosna mokyklosna, jei va-
kai išlaikys specialius eg-
zaminus. Jie turės įrodyti,
jog moka pakankamai anglų
kalbą. Tų egzaminų pobūdžį
švietimo ministerija dar ne-
paskelbė. Visais kitais atve-
jais visi naujieji i s e n i e j
imigrantai/ nesvarbu ar
Kanados piliečiai, ar ne, ar
atvykę anksčiau, ar vėliau/
turės savo vaikus siųsti tik-
tai į prancūziškas mokyklas.

Viskas labai aišku. Taip ir
nacinė Vokietija ir sovietai
bruko savo "kultūrą". Per
jėgą, per gerklę. O paaiški-
nama visa tai klasiškai: girdi,
dabar, kai prancūzų kanadie-
čių vaikų prieauglis tiesiog
katastrofiškai sumažėjęs, i-
migrantai turį papildyti Ka-
nados "prancūziškąjį faktą". Ir
tokia būdu išgelbėti iš pra-
žūties prancūzų kalba/t.y.
vietinį žargoną /ir vietinę
kultūrą. Galima, žinoma, bū-
tų čia plačiau pasisakyti ir
apie šios provincijos kalbą
bei kultūrą, bet kiekvienam
suprantama, kad dabar mes
esame tik trečiaeiliai pilie-
čiai ir jokių teisių šiame
naujame Quebec'e nebeturi-
me. Charakteringa, kad tik-
tai du angliškai kalbantiems
balsuotojams atstovaujantys
parlamento nariai išdrįso ne
tikrai viešai ir kategoriškai
protestuoti prieš tokį siaura-
protišką įstatymą /nes jis
lygiai draudžia prancūzų

leisti savo vaikus į anglišką-
sias mokyklas, nors visi ži-
no, kad prancūziškosios mo-
kyklos vaikų angliškai kalbė-
ti ir rašyti visiškai neišmo-
ko/, bet ir galutiname balsavi-
me, kuriame balsavo prieš
jį. Abu parlamentariai buvo
suspenduoti /t.y. laikinai iš-
mesti iš liberalų partijos /.
Gestas vertas sovietinės rau-
donosios žvaigždės! Vienas
jų-tai ministeris/italų kil-
mės/ John Ciaccia, kitas -
George Springate. Tarp ši-
mų protesto laišku, parašytų
angliškiesiems provincijos
laikraščiams, neteko maty-
ti nė vienos lietuviškos pa-
vardės. Atrodo, kad mes taip
lyg avių banda ir leismės
stumdomi bei apgaudinėjami.

O gal iškėjęme kai kurių mū-
sų kolonijos atstovų seniai
teluškiojama pasakėle, kad
girdi, turime suprasti Kana-
dos prancūzus, nes jie esą
kovoja tokią pat kovą kaip so-
vietinėje Lietuvoje mūsų pa-
vergtieji tautiečiai. Reikia
tikrai palaiminto aklumo ar
naivumo, kad sugebėtum pa-
lyginti šio krašto konfederaci-
ją su sovietine "konstitucija",
ir Ottawa su Maskva. Prancūzai kanadiečiai galėjo
savo kultūrą /jei tokios būta/
ugdyti be jokios baimės ir sa-
vo švietimą bei kalbą ginti ir
populiarinti, r e m i a m i
federalinių fondų. Kitaip ta-
riant, v i s ū kanadiečių pi-
nigais. Kad jie to nepadarė,
šiandien kaltinti ateivius/"
prakeiktus tuos ir kitus "kaip
čia įprasta/ arba prakeiktus
anglus, yra jau sunkios psi-
chinės ligos simptomai. Ligo
kuri apėmusi dabar didelę
dalį prancūziškojo jaunimo
nes visose mokslinėse įstai-
gose pumpuojama neapykanta
ne tikrai visam kam kas ne
kanadiečių prancūzų, bet ir
pačiai Kanadai. Įstatymas 22
jau paduotas vyriausiajam
Kanados teisimui svarstyti.
Jeigu teismas nuspręs, kad
tasai įstatymas yra priešin-
gas ir BNA aktui ir Žmogaus
Teisių įstatymui, jis turės
būti atšauktas arba atitinka-
mai modifikuotas. Prieš ke-
lias dešimt metų su vienu pa-
našiu "Le Chef" Maurice Du-
plessis vienakalbįškumo įsta-
tymu taip jau atsitiko. Tikė-
kimės, kad taip bus ir dabar.
Ir per kitus rinkimus nepa-
mirškime atitinkamai "atsi-
lyginti" tokiems mūsų teisių
gynėjams" kaip William Te-
rley, Victor Goldbloom ir kt.,
kurie imdami riebias minis-
terų algas, nedrįso net burnų
praversti, kad toks/anot Die-

fenbaker, tik "bananų respub-
likose" įmanomas/siaurapro-
tiškas įstatymas nebūtų pra-
vestas. Jeigu prancūzai ka-
nadiečiai vėl nori sėdėti šimt-
metį savo pelėjančiam getto,
yra jų reikalas, bet kad jie
nori ir mus ten sugrūsti, jau
yra v i s ū l a i s v ū žmo-
nių reikalas. Stumdyti nacių
ir sovietų, negi leismės dar
kartą stumdomi tokių, kurie
mano, kad kalba ir kultūra
gali būti ugdoma jėga ir ap-
gaulėmis?

Henrikas Nagys

John Ciaccia

George Springate

Ministeris ir parlamentaras, du, kurie išdrįso balsuoti prieš Bill 22.

PANORAMA

KUR DINGO STOVYKLŲ VEIKĖJAI - "DIEVO PAUKŠTELIAI"

Per 25 metus Kanados ge-
tųjų gyvenimas labai pasi-
keitė. Vadinamieji dipukai
stovyklose buvo virtę mase
tremtinių-pabėgėlių, karo au-
komis. Visi susimaišė nuo
paprasto bemokslio darbinin-
ko iki buv. ministerio, gene-
rolo profesoriaus. Visi tapo
beturčiais ir gyveno iš UNROS
trupinėlių. Visi gailėjosi pra-
rastos gimtinės, artimųjų,
turto, šiltų ir šaltų vietų, ken-
dėjo paniekinimą, ne dateklus,
turėdami didelių vilčių grįžti
į savo tėvynę, turėtas vietas.

Didžiuosiuose DP lageriuose
visi virto gerais draugais,
nes visus jungė viena bėda ir
nežinoma ateitis.

Juo tolyn, juo tamsyn, svaj-
onės grįžti į tėvynę dingo,
greitai visi išsiskirstė po vi-
sus pasaulio kampelius - it
Dievo paukšteliai.

Taip kūrėsi lietuvių koloni-
jos Kanados ir USA miestuose,
kur iš ankščiau gyveno
seni emigrantai.

Kiekvienas dipukas kaip
Kanadoje ir USA buvo pilnas
energijos lyg sprogstamos
medžiagos. Organizacijos dy-
gė, kaip grybai po lietaus. Vi-
si jungėsi į organizacijas ko-
vai už greitą sugrįžimą į tė-
vynę, grūmėsi tarpusavyje
kaip patekti į valdybos pirmi-
ninkų postus. Gimė lietuviš-
ki laikraščiai, dažnai išmar-
ginti sieksninių straipsnių
atvaizduojantieji vadovaujan-
čių asmenų tarpusavio gin-
čus, įrodinėjimus apie vienų
gudrumą, kitų nelšmanymą.
Vis dėlto buvo atkurta lyg da-
lis Lietuvos su parapijomis,
mokyklomis, laikraščiais,
knųgy leidyklomis, chorais,
asambliomis, kredito unijomis
ir kt. organizaciniais jungi-

nijais. Ne tik kad užteko, bet
kai kada net per daug būdavo
darbuotojų.

Deja, laikas viską pakel-
čia. Pamažu nublėso viltys
greit grįžti į tėvynę, dalis vi-
suomenės veikėjų išmirė, pa-
seno, "susiplovė", paskendo
materialinių turtų malonu-
muose, jaunimas "suanglėjo",
dalys sukūrė mišrias šeimas,
išvyko iš lietuviškų kolonijų.

Lietuvių pilnais žydniais
beliko tik parapijos, mokyk-
los ir tikrieji idealistai, lie-
tuvybės veikėjai, kurie tebe-
dirba dėl tautos idealų, o ne
karjeros ar ateities aukštų
postų, būsimoje Lietuvoje...

Gyvenimo realybė pergru-
pavo buvusius brolius dipu-
kus, visi nuriedėjo į savo
grupeles pagal vienodų papro-
čių, polinkių reikalavimus.
Didelė dalis ekonomiškai ge-
rai išsikūrė, nusėnė, apsi-
sprendė, kad Lietuvoje gyvi
nebesugrįž. Taigi jie sumies-
čionėjo, kaip Čechovas, kad
savo raštuose puikiai apibū-
dino miesčionio tipus.

Dabar daug rasime ir To-
ronte ir Montrealyje ir kitur
tituluotų lietuvių, kurie ma-
žose grupelėse gražiai lais-
valaikį leidžia užsigurkšno-
dami brangiais likeriais vy-
nais, užkasdami žuvelės, ik-
ras, klausydami klasikškos
muzikos. Ir retas iš jų be-
skaityto lietuvišką knygą ar
laikraštį, nors DP lageryje
buvo direktoriaus, sandėlių
viršininkais, didžiausiais pa-
triotais. Visus lietuviškus
darbus atlieka pilki be pre-
tenzijų lietuviai(ės), nesiti-
kėdami medalių nė didelių
postų.

J. Kelmas

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

GERB. P. PAUKŠTAITIS,
Mes, torontiečiai, laba-
stebėjomės, kad per "N. Lie-
tuvos" šėrininkų susirinkimą
Jūs turėjote atsiprašyti šau-
lius už Jūsų laikraštįje tilpu-
si, teisingai visą jų padėtį nu-
švietusį straipsnį. Lygiai
kaip mes stebėjomės kuomet
šauliai savo ordinu apdovano-
jo mūsų tautos atstovą, gerb.
konsulą Kanadai. Mes dar
daugiau stebėjomės, kada per
kariuomenės šventės minėji-
mą, vienos kuopos šauliai ne-
leido kitai kuopai į minėjimą
įnešti savo vėliavą. Lygiai
mes stebimės kai šaulių ku-
pos nariai dėl susirinkimų
nelankymų ir kai kurių nuo-
monių skirtumų yra šaukiami
į garbės teismą Detrote.

Įdomiu sutapimu, tame pa-
siame "N. Lietuvos" 22 nr.
Al. Gimantas klausia, kodėl
tokios pakankamai pripažin-
tos ir sėkmingai besireiš-
kiančios žurnalistės kaip Ra-
sa Gustaitis ir Jūratė Kazic-
kas nebebendradarbiauja lie-
tuvų spaudoje? Ten pat Al.

Gimantas ir paaiškina: Jeigu
Vakary spauda nėra ir nega-
li būti uždraustų, neleidžia-
mų ir nepageldamųjų temų,
tai mūsishkė, faktinai mėgė-
jiškumu besiverčiantis perio-
dika, negali sau leisti pra-
bangos ir priimti ar toleruo-
ti tokio pobūdžio medžiagą.

Ar nebūtų laikas, kaip Liū-
das Dovydenas teigia "N. Lie-
tuvos" nr. 20, parodyti pa-
vyzdį ir išsivadavus iš politi-
nių ir konfesinių skvernų, eiti
ne vien šabloniniu mūsų pe-
riodikos keliu, bet įnešti dau-
giau savarankiškumo ir skai-
tytojų dominančių aspektų.

O jeigu taip nepadarysime,
kaip teigia gerb. Al. Giman-
tas, ar mūsų jaunoji karta
skaitys ir toleruos nuo gyve-
nimo atitrūkusią ir prie nau-
jų reikalavimų nesugebenčią
prisitaikinti lietuvišką laik-
raštybą.

Su pagarba
S. Pranckūnas

Neatsiprašėu, nes nejačiau nusi-
žengęs, tapindamas šioje vietoje
ta straipsnį. Atsiprašėu kai kurie as-
menys valdyboje buvę bei balsai iš
susirinkimo. Pr. Paukštaitis

PATIKSLINIMAS

Gerb. Vasarotojas, "N.
Lietuva", birželio 5, apgai-
estaudamas "Betvarkę Wa-
sagoje", rašo, kad Spring-
hursto vasarvietėje, viena iš
pirmųjų buvo šv. Jono para-
pija. Tikrumoje taip nebuvo.
Lietuviai pradėjo ten kurtis
1952 m., o šv. Jono parapija
ten atsirado tik sekančiais
 metais. Ir tai įvyko per mažą
nesusipratimą, nes su sklypų
savininkais buvo susitarta čia
įkurdinti daugumą Toronto
lietuvių apimančią Prisikėli-
mo parapiją. (Parapijai už
sklypų populiarinimą buvo
numatyta 2 sklypai). Sutartą
savaitgalį, Prisikėlimo para-

Švietimo ministeris François Cloutier

piljos klebonui T. Bernardinui
Grausliui, dėl susidėjusių ap-
linkybių negalėjus nuvykti
vasarvietę, keistu sutapimu
ten atvyko šv. Jono parapijos
klebonas. Ir jis viską taip
greit sutvarkė (sklypų savi-
ninkams nesusigaudžius su
kuo turi reikalą), kad pran-
ciškonams vėliau teko leškoti
stovyklai vietos Naujoje Wa-
sagoje. Šv. Jono, Gerojo Ga-
nytojo koplyčia buvo pastatyta
tik 1955 metais.

S. Pranckūnas
Toronto, Ont.

LIETUVIAI - KANDIDATAI
RINKIMUOSE

NL š. m. 28-tame numery-
je A. Povilainis, kalbėdamas
apie šių metų liepos mėn. fe-
deralinius Kanados parla-
mento rinkimus, tvirtina, kad
neturėjome lietuvių kandi-
datų, kurie galėtų būti mums
naudingesni, negu tik balsus
medžiojantieji svetimieji.

Negalima sutikti su Povilai-
niniu, kad lietuvių kandidatų
nebuvo. Jis turbūt nepastebė-
jo, kad net nedidelės Londono
aplinkės lietuvis Vaidotas
Jonynas rinkimuose kandi-
davo, kaip "Libertarian" par-
tijos atstovas. Tiesa, tai
kraštutinių radikalų libe-
ralų neseniai politinėje are-
noje pradėjusi reikštis parti-
ja. Vaidotas Jonynas, žino-
ma, į parlamentą nebuvo iš-
rinktas, nors kvalifikaciją gal
ir turėjo. Jis šį pavasarį la-
bai sėkmingai yra ba-
Londono Western Ontario uni-
versiteto filosofijos fakulte-
tą. Vaidotas yra sūnus Antano
Jonyno, kurio brolis JAV-se
Vyt. K. Jonynas yra iškilusis
grafikas ir žinomas meninin-
kas.

Jaunajam Vaidotui Jonynui
gal nereikėjo bandyti pradėti
politinę karjerą su kraštuti-
niąja ir dar plačiau nežinoma
partija. Jei jis politiniame
gyvenime manytų ir toliau
reikštis, gal reikėtų susidurti
platesnį užnugarį ir savo tie-
čių tarpe ir pasirinkti (pa-
gal savo įsitikinimus) plačiau
pažįstamą kanadiečių tarpe
partiją. Kaip ten nebūt, lin-
kėtina jam sėkmės.

L. E-tas
London, Ont.

KELEIVIS

Lithuanian Weekly

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODI ŠKELBAMAS,
JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR KANADOS
GYVENIMO, KIEKVIENAM NUMERYJE YRA SENIAI PAGAR-
SĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ AP-
SAKYMŲ, EILERAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKUSKIENĖ VEDA TEI-
SINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ. Metinė prenumerata tik \$7.00

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NE SOVIETINĖ KAIRĖ

Daugelis mūsų esame tiek įbauginti ar įsioauginę sovietinio komunizmo grėsme, kad dažnai savo priešų priskaitome daugiau, negu iš tikrųjų yra. Gana neseniai sugriuvo vienalyčio pasaulinio komunizmo mitas, kai jugoslaviai ir kiniečiai atsipalaidavo nuo Maskvos globos. Visgi visokių ilgaplaukių, maištautojų prieš nusistovėjusią tvarką, betkokius marksistus ar net ir socialistus tebe laikome to baisiojo maskvinio komunizmo tarnais. Taip tenka teigti, skaitant lietuvišką spaudą ir girdint mūsų žmonių kalbas. Mūsų ir taip jau gausių nedraugų padauginimas, mūsų pyktis ir baimė, dažniausiai yra be pagrindo ir kyla iš gyvenamojo laiko apraiškų nesupratimo. Apleičiausia plauko kairiųjų, bet sovietinius komunistus dirginančias grupes vaizdžiai rašo Klaus Mehneris anglų žurnale "Encounter". Autorius yra laikomas vienu iš gertausių Sovietų Sąjungos žinovų Europoje.

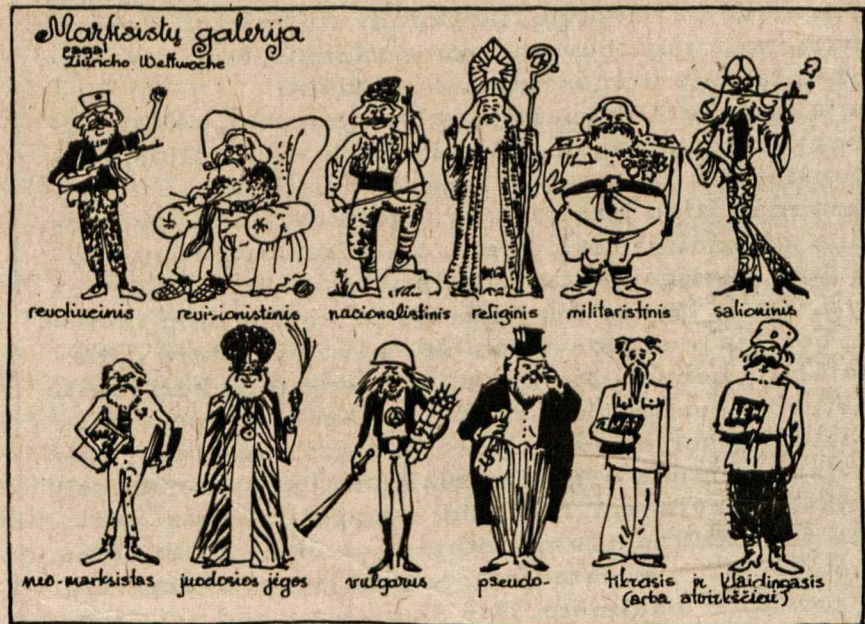
Sovietams ideali vienintelė pasauliniai koordinuota ideologija iki šiol pasirodė neatšiekama. Jų akimis, visos kitos nekomunistinės ideologijos yra priešiškos, net ir kada tai nenorima prileisti, arba kada taktiniai sumetimai reikalauja draugingų santykių su, pavyzdžiui, mahometonais, budistais ar nekuriomis krikščionių grupėmis. Sovietai nebijo vakariečių buržuazinių – liberalinių ar konservatyvaus tipo ideologijų. Nors jie ir respektuoja Vakarų karinę galią, pavydi vakariečių gyvenimo lygio, ideologiniai, tačiau, jie iš ten nemato didesnio pavojaus. Kas kita yra kairiosios, bet ne sovietinės ideologijos. Jos laikomos tikromis konkurentėmis, kadangi kairiąją srovę jos nukreipia savais keliais, priešingais maskvinės orientacijos komunistų partijoms.

Kokia ironija! Kapitalistiniuose kraštuose pagaliau iškilio ilgai laukiamos revoliucinės nuotaikos. Akademiniis jaunimas, tas vakarų pasaulio pasididžiavimas, siautėjo universitetuose, su raudonomis vėliavomis demonstravo prieš Baltuosius Rūmus ir net prieš tą liūtų narvą, žinomą kaip Pentagoną. Jie aištingai draskė ir degino savo įkauduomenę šaukimo kortelės – miellauėjo į kalėjimus ar egzilę, nei į kareivines. Atrodė, kad Lenino sapnas apie pasaulinį komunizmą sužydėjimą jau beišsipildė. Maskvos rabinams teko smarkiai nusivilti. Visa tai

vyko ne jų skatinimu nei garbei, nei komunistų partijų Vakaruose naudai. Pats komunizmas būdavo arba ignoruojamas, arba apkalbinamas totalitarizmas. Citatos iš Markso ar Lenino raštų būdavo panaudojamos prieš Stalino pasekėjus, pasiremiant anar-chistiniu Markso priešų Bakūninu, ar dar blogiau, Rozos Liuksemburgės kritiškais atsiliepimais apie Lenino autoritetyvinius metodus.

Maskviniai nežinojo kaip elgtis tų nepaklusniųjų kairiųjų atžvilgiu. Iš vienos pusės, le sveikino kairiojo jaunimo maištą, būk tai ženklinantį artėjantį kapitalistinės sistemos galą. Iš kitos, biau-rėjosi antisovietiška maišto linkme. Maskvai neliko nieko kito kaip stovėti atokiai, kai Naujosios Kairės iškilimas dar daugiau dėjos prie komunizmo pasaulio skilimo. Aišku, jie galėjo sakyti, kad Naujoji Kairė pagaliau atsidūrė marksizmo prieangyje ir vie-ną dieną surasianti tikrąją sovietinę marksizmą. Šia vil-timi guodėsi daugelis sovietų ideologų. Ištikrųjų, kodėl gi kelias į jų tiesą neturėtų vesti pro Mao ir Marcuse (amerikietį Naujosios Kairės pranašą).

Toks išsivystymas nėra už galimybės ribų. Naujoji Kairė, kaip ir Mao bei Marcuse, remiasi Marksu ir Leninu. Tačiau didžiųjų skizmų istorija tokios išdavos nenurodo. Praėjo puspenktas šimtmečio nuo reformacijos, o protes-tantai dar ir šiais laikais nesugrįžo į Vatikaną, nei jam nusilenkė reformacijos pagimdytos įvairiausios sekto-s. Gi Mao Brežnevui yra pavojingesnis nei Luteris buvo popiežius. Atskalūno Trockio pasekėjai šiandieną yra labiau nepermaldujami Krem-lio priešai, ir daug gausesnė, nei jų buvo iki Trockio nužy-dymo Meksikoje prieš tris dešimt metų. Taigi kodėl neturėtų būti taip ir su vėlesniais ir dar būsimais atskalūnais?

LIETUVIŲ JAUNIMO IŠKYLA REINO PAKRANTĖMIS

PETRAS VERŠELIS

Sekmadienį, 1974 m. birželio 23 d. Vasario 16 Gimnazijos evangelikų jaunimo atelis suruošė savo tradicinę iškylą. Ekskursiją suorganizavo ir pravedė evangelikų tikybės mokytojas, prieš kelias savaites ordi-nuotas, diakonas Fricas Skėrys. Prie jų prisidėjo ir skautai bei ateitininkai ir dar keletas svečių. Sulipame skubiai autobusą ir išvažiavo-jame iš Romuvos. Autostrada traukiame į Mainzą. Po nepilnos valandos kelionės pervažiuojame Rhein-upę ir įvažiuojame į Mainzą. Mainzas yra gana didelis miestas, turis arti 200.000 gyventojų. Jis yra Rheinland-Pfalz valstijos sostinė. Sustojame prie šv. Martyno ir šv. Stepono katedros. Trumpai pereiname ją. Kokia ji didelė ir

ispūdinga! Ji viena seniausių romaniškų Vokietijos bazilikų, pradėta statyti 975 m., pašventinta 1009 m. Tris kartus bažnyčia yra degusi, vieną kartą beveik sugriuvusi, kadangi fundamentai nusmuko, bet vis iš naujo pastatyta, pataisyta. Modernaus Mainzo miesto centre ji stovi tokia, kokia ji buvo ir pirmame tūkstantmetyje. Šaltas oras viduje: kampuose, prie stulpų, šoninėse kapelose stovi milžiniškos įvairių šventųjų statulos, ant sienų dideli paveikslai. Kaip gaila, kad atvykome tokiu nepatogiu laiku, kai maldininkų srovė teka į bažnyčią.

Priešais katedrą yra spaudos muziejus, vadinamas Gutenbergio muziejumi. Kaip žinome, Jonas Guten-

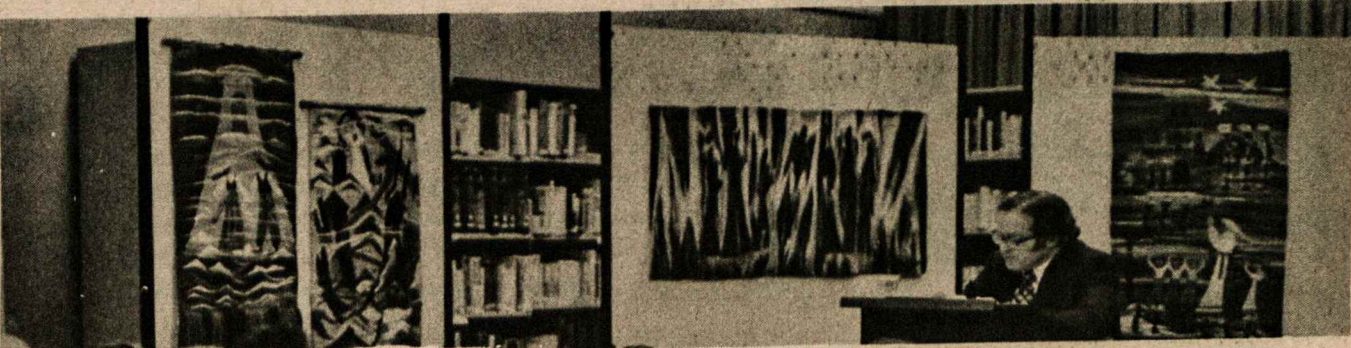
Tarpe Naująją Kairę sudaranti nesuskalčiuojamų grupių, kurios visos išpažįsta socializmo idealus, neabejotinai atsiras ir tokių, kurie pavargs nuo kairiojo sparno vidinių ginchų ir nukryps į komunistų partijas – į sovietinį rojų. Daugelis tokių taps ištikimomis avelėmis, kiti, tačiau, pripratę prie intelektualinės laisvės, partijai su-kels daug rūpesčio savo ne-disciplinškumu, kas irgi nepakels smukiančio Krem-liaus autoriteto. Todėl tik ne-daugelis sovietų ideologų dabar tikslai, jog Naujoji Kairė kada nors taptų Kremliaus politiniais sąjungininkais.

Naujosios Kairės žmonių nešiojami ilgi plaukai, suvelti drabužiai, barzdos, jų pašalpi, bohemiška-hipiška elgsena, bei, bendrai, polinkis pasišalinti nuo pasaulio, Maskvai yra priklus, kaip tai lygiai yra ir Vašingtonui. Aštri reakcija prieš tokius gana paviršutiniškus dalykus rodo, kad šiuolaikinio sovietų komunizmo vadai yra tvirtai užkietėję bet kokiai kaitai. Jų požiūriu, Naujoji Kairė netik, kadėjo klaidinga kryptim, betėjo labai vulgariai, kas sovietams, kurie didelę reikšmę pridūoda "rimtumui", buvo visiškai nepriimtina. Galima pridėti, kad didžioji dalis, jeigu ir ne dauguma, Sovietijos gyventojų tuo atžvilgiu jaučiasi taip pat (kaip ir mūsų tautiečiai abejose už-dangos pusėse).

Nors šiuo metu jaučiamas Naujosios Kairės susilpnėjimas, bet, greičiausia, tik persitvarkymas; jėgos žmonių, kurie yra jautrūs socialinei netelsybei, ekonominiam išnaudojimui, ir tautų laisvei, tebėra skaitlingos. Yra klaidinga juos visus laikyti savo priešais. Nereikėtų jų kaltinti nekrepimū tiesioginio dėmesio į mūsų tautos kriespaudą, kai mes patys, kovodami prieš sovietinį komunizmą, tapatinamės su tais, prieš kurių daromas netelsybes Naujosios Kairės žmonės pasisako. Juos atmesdami, nustojame daug potencialių ir, tinkamai savo reikalą išdėsčius, pačių ištikimiausių draugų. (a.)

bergas XV amžiaus viduryje išrado spausdinimo būdą atskiromis raidėmis, kurios sudedamos į žodžius ir vėliau vėl išardomos. Tai buvo tuomet didelė naujiena, nes neberekėjo knygas perrašinėti ranka arba piaustyti visą puslapį iš medžio. Knygų kainos smarkiai sumažėjo. Gutenbergio muziejuje galima matyti jo darbą ir spaudos istorijos svarbiausius etapus. Muziejaus centre yra Gutenbergio 42 eilučių biblija – 1433 m. pirmoji atskirom raidėm spausdinta knyga.

Vėl pervažiuojame Rhein-upę ir įvažiuojame į Wiesbadeną. Wiesbaden ir Mainzas yra lyg vienas didelis miestas, tik upė juos skiria. Įdomu yra ir tai, kad abu miestai yra savo valstijų sostinės. Bet nevažiuojame į

Carletono universitete Ottawoje dail. Anastazijos Tamosaitienės išstatyti gobelenai. Universiteto profesorius dr. B. Mogridge skaito paskaitą. Nuotrauka I. Gaivalio.

DAILININKŲ TAMOŠAIČIŲ PARODA WINNIPEGE

Visi, kas buvo ir stebėjo išpūdžius iš 20-tojo lietuvių festivalio – Lietuvių Dienų Winnipege išnešė malonius ir ilgam nepamirštamus.

Tačiau dar prieš Lietuvių Dienas ir po jų lietuvišką potencialą ir meną ryškiai Winnipege pavaizdavo dailininkai AA. Tamošaičiai. Jų paroda vyko nuo birželio 25 iki liepos 6 d. Manitobos "Man and nature" muziejuje. Birželio 25 d. buvo oficialus parodos atidarymas, kuriame šalia Winnipego lietuvių apylinkės valdybos, kun. J. Bertušiaus ir kt. dalyvavo muziejaus vadovybės atstovai, svečiai ir angliškos spaudos bendradarbiai. Po atidarymo

patį Hesso valstijos sostinės centrą, o patraukiamie Rhein-upės kranto plentų i Rudesheimą. Pravažiavę didingą Biebricho pili, pusiaukelyje iki Rudesheimos sustojame valgyti priešpiečius.

Virš Rudesheimos ant Niederwald kalno yra Germanijos paminklas, prie kurio veda kybantys lyno kelias. Dar ne daug kas iš mokinių yra važiavęs tokiom dviejų žmonių kabinom, kurios slenka apie 10 metrų aukštyje ore. Kokia atrakcija! Mokiniams kelionė į kalno viršūnę ir atgal daug idomos negu tas didžiulis paminklas, kuris stovi tenai. Germanija – tai 12,38 m. didu mo moters statula, išlieta iš 32.000 kg. bronzos, simboli-zuojanti Vokietijos suvienijimą. Po 1870-71 metų karo, po kurio buvo suvienyta Vokietija, šis paminklas buvo pastatytas priminti tą istorinį momentą ateinančioms kartoms.

Iš Rudesheimos važiuojame Rhein slėniu iki St. Goarshauseno, kur Rhein-upė yra labai siaura ir gli, o kalnai kyla stačiai į viršų. Vienas iš jų yra Loreley kalnas, apie kurį pasakoja legenda, kad ant jo sėdėjusi nekaltą merguželė, šukavusi savo ilgus auksinius plaukus ir labai gražiai dainavusi. Valtininkai žiūrėdavo į ją, o ju laiveliai suskildavo į uolas ir žūdavo.

Iš tikrųjų, ir šiais laikais prie Loreley kalno Rhein-upė yra labai pavojinga, ir pro tą vietą laivams galima plaukti tik su geru vandens gelmių ir uolų žino-vu. Užvažiavę ant Loreley kalno, išlipame iš autobuso ir pažiūrime žemyn: Kalnas stačiai eina kelis šimtus metrų į apačią.

Po valandos pertraukos vėl sulipame į autobusą ir važiuojame mišku iki Kaub miestelio, kur vėl pasiekiamė Rhein krantą. Palei upę traukiame iki Lorch, vis gerėdamiesi pilimis, kurios čia ant abiejų Rhein-upių pastatytos kas keli kilometrai. Lorch miestelyje galų gale pasukame į Taunus kalnus ir miškus. Gražiu keliu riedami iki Bad Schwalbacho kurorto. Autobuse at-mosfera geriausia – ekskursantai dainuoja, juokauja, visi patenkinti.

Bad Schwalbachas yra vandens ir oro kurortas. Bet mes atvykstame ne gydytis, o tik maudytis miesto maudyklėje. Mažesnieji skubiai į ją bėga (vargu, ar ten žymaus šaltinio vanduo), o vyresnieji tuo tarpu eina ger-ti kavos. Po valandėlės, kai išsimaudę sugrįžta, aplėdžiamė šį mažą, bet gražų miestelį.

Mūsų kelionė baigiasi. Patraukiame tiesiai į autostradą. Greitai sugrįžtame į Romuvą, į Vasario 16 gim-naziją.

Apylinkės valdyba visus pakyti į kukių priėmimą bei užkandžius. Pabendrauta, pasikalbėta ir pasidžiaugta lietuvių įnašais į Winnipego miesto šimtmečio minėjimą. Spaudai dėjo A. A. Tamošaičių kūrinių nuotrauką.

Muziejus ir tuo pačiu paroda buvo atdara kasdien nuo 9 ryto iki 9 val. vakaro. Parodą aplankė ir domėjosi nemaža ir kanadiečių.

A. Tamošaitienė išstatė 21 savo spalvingą, žaismingą ir puošnų kūrinių – gobeliną, būtent: "Baltijos jūros istoriją, Karalienės Mortos (Mindaugo žmonos) krikštą, Gintaro rūmus, Eglės vestuves, šv. Joną" ir kt.

A. Tamošaitienė su savo parodomis yra dalyvavusi daug kur. Winnipego parodos lankytojams labai pagelbėjo ottaviškio Juozo Danio anksčiau paruoštas katalogas, pulkiai apibūdinęs dailininkės kūrybinį ir gyvenimo kelią.

Dailininkė A. Tamošaitienė yra ir mūsų tautinių rūbų žinovė ir audėja. Parodoje imponuojančiai traukė žiūrovų akis du manikėnai – aprengti suvalkiečių ir aukštaičių moterų tautiniais rūbais.

L. Elmantas

ATOSTOGOS WASAGOJE

RAŠO A. SUKAUSKAS

Kadangi pirmą kartą Wasagoje, bandysiu aprašyti kaip dabar atrodo, mano akimis žiūrint. Wasagos lietuviškieji korantai bei jos apylinkės su pagarsėjusia Blue Mountains žiemos slidinėjimo vietoje.

Dalį atostogų su žmonele Bronė nutarėva praleisti Wasagoje, todėl ruošėmės jau iš anksto. Man kaip pensininkui atostogos visados, bet žmonai tai pagal darbovietėje paskirstytą laiką ir eilę. Dėl šios priežasties reikėjo taikintis – kada manoji tas atostogas gaus tada ir va-uosime. Kol neaplinkiau Wasagos, taip ir nežinojau, kad ten turiu net pažįstamų. Parūpinti vilą, paprašiau Toronte gyvenančio brolio Augusto. Taigi brolis Augustas ir Brolienė Alviną pažadėjo ir parūpino pas savo pažįstamus Uršulę ir Joną Bleizgius atostogavimui vilą nuo liepos 29 d., vienai savaitei. Ne vila, bet rezidencinis septynių kambarių namas su visais patogumais. Kas yra ponai Bleizgių apie juos vėliau.

Iš namų link Toronto pajudėjome liepos 28 d. prieš pietus su trimis sustojimais gėsolino stotyse bei piknikavietėse. Juk atostogos, kam čia skubėti! Pravažiavę Kanados tiltą ir atlikę neva muitinės formalumus, įsukome į 401 greitkelį. Pradžioje keliolika mylių greitis buvo sumažintas kaip ir Amerikoje, bet toliau ženklai rodė 60 iki 70 mylių per valandą. Važiavome sustodami, pailsėdami, kad pasiektumėm Torontą ne anksčiau kaip 6 val. vakare, nes brolis Augustas ir brolienė Alviną grįžta iš darbo neankščiau kaip 6 valandą.

Nuoširdi ir nepaprastai vaishinga mūsų brolienė su dukrele Darlina mus pasitiko prie kieno vartų ir šiltai priėmė. Toronte pernakojo, liepos 29 d. brolio ir šeimos lydimi greitkeliu 400 pajudėjome link Wasagos. Tarpais lietus pylė kaip iš kibiro, valytuvai nespėjo nuo-lango braukti vandens. Per pusantros valandos pasiekėme pui-kią U. ir J. Bleizgių rezidenci-

Antanas Tamošaitis taip pat išstatė 21 savo kūrinių. Jo gyvenimo ir kūrybinį kelią kataloge aptarė R. Paulionis, pagal kurį A. Tamošaičio kūryba – tai grynojo meno poetizacija, išpuošta tautiniais simboliais iš mūsų legendų, pasakų, mitų.

Nors tai gal lyg ir pusiau abstraktūs paveikslai – aliejinės tapybos darbai – reikalingi ilgesnio stebėjimo norint suprasti, bet tai lyg darytų išpūdį, kad visa tai, ką stebi, lyg būtų matyta ar savyj jaus-ta, nes A. Tamošaičio kūriniuose galima įžvelgti ir mūsų liaudies kūrybos motyvų.

Winnipego "Man and nature" muziejus vertas dėmesio. Čia pusrūsio prieblando švyti planetariumas – dangaus kūnų, galaktikos ir universo reiškiniai.

Kitur pažymėtina atvaizduota mūsų žemės vystymosi ir gyvūnijos evoliucijos eiga, pirmų kštis, prieš baltajam žmogui atsikraustant, Kanados gyvenimas ir pagaliau Kanados imigrantų po 1870 m. kūrimasis. Čia yra ir kuklute vitrina, kurioje sudėti Baltų tautų rankdarbiai. Nors lietuviai atskirai nepaminti, bet vitrinoje matyti gintaro dirbinių, mūsų tautinių raštų audinių, juostų, kaklaryšių, odo ir medžio drožinių.

L. Elmantas

Kadangi raktus turėjome iš anksto, atsirakinę ir susinešę lagaminus, tuč tuojau su brolio šeima išvažiavome pažiūrėti paplūdimio. Iš po lietaus orui atvėsus maudytis buvo peršalta, nutarėme apžiūrėti miške išsi-barščiusias lietuvių vilas, kurių yra prisistatę per šimtą. Štai kai kurių vilų vardai: Aidas, Palanga, Neringa, Nida, Baltija ir kt. Brolis Augustinas savo sklype vilas dar nepasistatęs. Statyba arčiau paplūdimio sulaukta. Važiujame ir dailomės toliau. Vilos užrašas Dagys. Vilos sienoje meno drožinys – sparnuotas karys. Kieme tupi gulbė, medyje kažkoks žvėrelis ir kitas. Tai skulptoriaus dailininko Dagio vila.

Kitą dieną važiuodami su p. Bleizgiais nutarėme užsukti pas Dagius ir aplankyti mielą skulptorių-dailininką. Radome abu su ponija bėpietaujančius. Mus maloniai priėmė. Dagys dar tvirtai atrodė ir dar darbuojasi savo kūryboje. Pasiūlė man savo kūrinių katalogą. Žinoma, nusipirkau. P. Dagys lyg ir pasiskundė, kad šio rajono, kur jis dabar gyvena, Kanados valdžia numato vilas išpirti ir padaryti bendram naudojimui Recreation Area. Jo namas įkainotas 12 tūkstančių dolerių. Už tuos pinigus jis nieko panašaus negalįs nusipirkti, nes dabar vien sklypas apie penkis tūkstančius kainuotų, todėl nenorįs parduoti. Šio rajono visi savininkai su-siorganizavo ir mano per teis-mą kovoti.

Užsukome į Marcelės Legienės Springhurst restoraną. Valgiai lietuviški, bet užrašas nelietuviškas. Pietums užsisakėme rūgštus pieno su bulvėmis ir porą "iepelinių". Valgyklos sienos apkabinėtos lietuviško ornamanto staltiesėmis, rankšluosčiais: lietuviška sodyba, klėtėlė, koplytėlė bei kiti Lietuvą primenantys vaizdėliai, ir Lietuvos žemėlapis. Valgytojų vienas kitas. Paklausiau M. Legienės: Kaip išsilaikote su šiuo bizniu? Atsakymas buvo su paklausimu: kodėl aš klausias, ar dėlto, kad da-

(Nukelta į 6 psl.) 3 psl.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

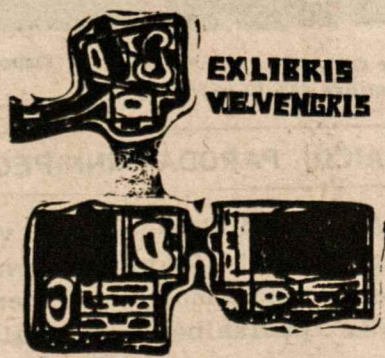
DAR APIE METMENIS

Tik du kartu metuose, bet stambokas, beveik dviejų šimtų puslapių knyga išeinantis žurnalas "Metmenys" visuomet yra įvairaus ir įdomaus turinio. Kaip gan retą ir laukiamą svečių verta paminėti kiek plačiau.

Vėliausiame, dvidešimtojo septintame numeryje Kostas Ostrauskas aptaria rašytoją egzilio padėtyje. Dažno mūsų verkšlenimą apie "nedėkingas kūrybos sąlygas tremtyje" jis laiko tikrai pasiteisinimutu, kuriuose kūrybiškumas jau išsekęs. Į vakarus patekę lietuviai rašytojai turėjo progos susipažinti ir išgyventi į čionykštes literatūrinės versmės, deja, mažai kas tai padarė. "Lietuvoje literatūros lygis kyla, o egzilio literatūros ateitis, švelniai tariant, yra labai miglota, kaip ir pats egzilis".

Apie knygos ženkla-ekslibrisą pasakoja Vitalis E. Vengris. Mūsų didikai jau nuo seno naudoję grafinius savo bibliotekų knygų atžymėjimus. Šiuo metu vakaruose susidomėjimas ekslibrisais nežymus, tuo tarpu Lietuvoje jį kuria daug dailininkų, rengiamos parodos Lietuvoje bei satelitinėje užsienyje. Olandų ekslibriso žinovas J. Rhebergen šiuolaikinį lietu-

višką ekslibristą laikas vienu iš pirmųjų pasaulio, kuriame meninio lygio ir avangardiškumo tegali lygintis tik lenkų ir čekų knygų ženklai.

dail. V. Antanavičius

Rimvydas Šilbajoris rašo apie vieną iš stipriausių dabartinių mūsų poetų Sigitą Gedą. "Mūsų poezijoje Gedos balsas skamba labai "moderniškai", nors tuo pat metu jo žodžiai slekia gilų ir senovės mitologiją ir simboliškumą..."

Lietuvių literatūros kritikos istorijos dvitomis, išleistas 1971-2 metais Vilniuje, recenzuoja Liūtas Mockūnas. Nežiūrint kal kurių trūkumų bei tarybinės orientacijos, veikalo autoriai atlikę didžiulį darbą. Šis veikalas esąs stambiu įnašu į mūsų kultūrą. Mockūnas tuo pačiu užsimena ir apie literatūros kritiką išsivijoje. "Išsivijos vidutinio amžiaus kritikų kartos lietuvių literatūros bagažas esąs permenkas. ... "nežiūrint pastangų ir leidinių, dar nesugebėjome egzodo li-

teratūros įnašo pasverti visai lietuvių literatūrai galiojančiais svarsčiais. Atrodo, kad turėsime laukti, kol Lietuvoje gyvenantiems kritikams atsiras galimybė surasti nišą išsivijos literatūrai bendroje lietuvių literatūros istorijoje".

Ilgame, stebėtina detalizme straipsny Stasys Goštautas aprašo Lotynų Amerikos romans lietuviškuose vertimuose, kurių Lietuvoje per paskutinį dvidešimtmetį išleista virš pusę šimto. Daugiau leidžiamos Pletų Amerikos socialinę neteisę valzduojančios knygos. Kadangi trūksta vertėjų tiesiog iš ispanų bei portugalų kalbų, daugelis vertimų daromi iš rusų kalbos.

Ilgimtu lengvumu Vincas Trumpa atremia Stasio Ylos knygos "Vardai ir veidai mūsų kultūros istorijoje" kaikiuriuos teigimus. Autorius kunigas bando iki šiol lenkomanu laikomą vyskupą Baranuską perstatyti vienu iš mūsų tautos priekėlėjų. Trumpa pastebi, kad "... ar buvo reikalo, grąžinant Baranuską į tautos kelią, bandyti pastumti iš jo Basanavičių, Šliūpą, Kudirką ir kt." Esą, galia, kad Yla pasukęs, vietoj mokslinės, propagandinę literatūrą savo kitais atžvilgiais įdomioje knygoje.

Apie neseniai išleistą V. Trumpos istorinę studiją "Napoleonas Baltija Ameri-

ka" pasisako net du recenzentai, abu istorijos mokslo profesionalai, turbūt kaip atsvara gana nepalankiai knygos kritikai "Alduose". L. Gerulaitis apgailestauja, jog studija dar nesanti išleista didžiosiomis kalbomis, kadangi "mūsų skaitytojų tarpe rasis labai mažai, kurie šia tema interesuotųsi, ir dar mažiau, kurie galėtų šią knygą tinkamai įvertinti". J. Slavėnas mano, kad knyga turėtų būti įdomi netik istorikams, bet ir visiems inteligentiškiems lietuviams skaitytojams.

Grožinei literatūrai atstovauja pluoštas Žilvilės Bilalaitės eilėraščių, Antano Gustaičio jumoreska ir ištrauka iš Eduardo Cinczo dar nespausdinto romano. "Metmenų" dailės portfolio sudaro, čikagietės Zitės Sodeikienės piešiniai.

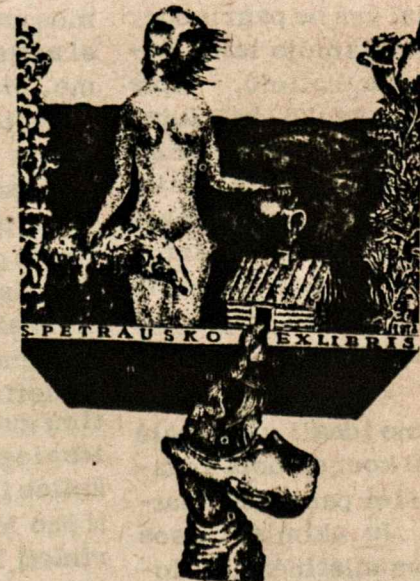
Prieš penkiolika metų pradėti leisti "Metmenys" buvo užvardinti jaunosios kartos kultūros žurnalai. Su šiuo numeriu etiketė pakeista į "Kūryba ir analizė". Taip ir tinka, nes per tiek laiko iš jaunimo kategorijos išėjo ne tik redaktoriai, bet ir dauguma nuolatinių bendradarbių.

METMENYS. Redaguoja Vytautas Kavolis. Keturių numerių prenumerata 10 dol. Administracija 3308 W. 62nd Pl. Chicago, Ill. 60629, USA.

(a.)

Pirmasis lietuviškas superekslibris, skirtas Žygimanto Senojo. Didžiojo Lietuvos kunigaikščio bibliotekai 1518 m.

dail. Eldrigevičius

IŠ PERGYVENTOS PRAEITIES Į ATEITĮ

(Lietuvių Evangelikų kuratoriaus V. Karoso mintys, perspausdinamos iš "Mūsų Sparnai" žurnalo nr.35).

(Pabaiga) Washingtone pastačius Šiluvos koplyčią, ji buvo dedikuota visos lietuvių tautos vardu tokiu tikslui: "Lietuviai katalikai žvelgia į Šiluvos Mariją, kaip į savo išgelbėtoją. Jie tiki, kad Marija išgelbėjo Lietuvą prieš 300 metų nuo protestantizmo, ji išgelbės ją ir dabar nuo ateistinio komunizmo" ("Šiluvos šv. Marijos Koplyčios dedikacija", 1966 m.). Tokiomis mintimis ir dvasia buvo, dalinai ir tebėra, persunkta katalikiška raštija, spauda ir veikla.

Jiems dar tebesivaidena viduramžių Europa, kuri per kokią tai stebuklą turi prisikelti XX a. visoje didybėje ir atnešti žmonijai išganymą, taiką bei gerbuvį. Šioje sąrangoje itin garbinga vieta turėtų atitekti lietuvių tautai, nes ji per amžius buvo forpostu prieš pravoslaviją ir protestantizmą. Panašiais svaichiojimais po Didž. Lietuvos Kunigaikštijos žlugimo gyveno sulenkinta ir sukatalikinta bajorija. Ji taip pat save laikė "krikščionybės ir Vakarų Europos avangardu" ir savąjoje apie atstatymą Rzeczpospolitos nuo jūros iki jūros. Bajorija nesuprato, kad jie tėra tik atgyventos feodalinės epochos prabočių šešėliai, kurių nei pralietas kraujas per 1831 ir 1863 metų sukilimus, nei teatralinė heroizmo bravūra, nei jų sukurta romantinė literatūra, nei pseudomokslinių istorikų veikalai, nei visos jų dėtos pastangos, - nesugebėjo istorijos sugrąžinti į senas vėžes.

Tais pačiais pramintais dvasiniais keliais pasuko, iš katalikiškos liaudies kilusi, lietuvių dvasiškija ir inteligentija. Jie, kaip ir bajorai, nenori suprasti, kad XX amžiuje Lietuva negali egzistuoti visapusiškai paskendusi viduramžių ir senovės religijų bei tradicijų dvasioje. Istorija, kaip ir gamta, turi savo dėsningumą, kurio žmogus negali pakeisti, bet ją pažinęs privalo ja ir vadovautis. Viduramžių scholastikai, imtinai su Tomu Akviniečiu, nesuprato, kad istorija nestovi vietoje, kaip nestovi žemė. Jie neįsivaizdavo, kad galima sukurti naujas valstybinio, socialinio, ekonominio, kultūrinio ir net religinio gyvenimo formas. Jiems buvo sunku suprasti, kad už katalikiško pasaulio ribų gali būti sukurta daug pranašesnės civilizacijos, kurios per karus ir varžybas nurungs katalikiškas tautas. Nors šis istorijos procesas vyko ir tebevysta per visą naujųjų amžių periodą, ir tai pasauliniu mastu, bet lietuvių katalikams iki šiai dienai ši modernaus pasaulio tikrovė ir dėsningumas yra neaiškus ar nenorima suprasti.

Lietuviai evangelikai nepastatė savęs ir, tuo labiau, neatsidūrė už lietuvių tautos ribų, kaip to siekė minėti veiksniai. Ne katalikiškas, bet protestantiškas pasaulis yra mūsų amžiuje istorijos varomoji ir vedamoji jėga. Nuo protestantiško pasaulio laimėjimo ar pralaimėjimo priklauso ir lietuvių tautos likimas. Katalikiškas pasaulis, kaip tai po 20 metų pripažino ir pats M. Krupavičius "yra atsikūrus dideliame gete ir už modernaus pasaulio ribų" bei yra nepajėgus savo jėgomis ginti katalikų Bažnyčios pozicijų. Situacijos nepakeitė II Vatikano Susirinkimas, nes nevykusiais bandymais sueiti į koegzistenciją su komunistiniu pasauliu, nugarandžiu R. K. Bažnyčią ir pasimetimą. Todėl vedama katalikiškų veiksmų lietuvių tautos kova po Šiluvos Marijos vėliava, - nereali svajonė.

Realiau mąstąs dr. kun. F. Jucevičius savo veikalė "Tauta tikrovės ir mito žaismas" su apgalvėstumu konstatuoja, kad per visą karų, okupacijų ir tremties laikmetį lietuvių politiniai veiksniai vadovavosi ne istorine tikrove, bet savo sukurtais mitais. Tautos vadas A. Smetona buvo užtikrinęs tautai saugumą, bet kai Maskva įteikė ultimatumą, tai neišdrįso pranešti tautai apie artėjančią sovietų okupaciją. Lietuvių Aktyvistų Frontas kvietė tautą sukilti, kad ... vieną okupantą pakeisti dar žiauresniu okupantu. VLIKas paskelbė, kad jo turimomis žiniomis Švedija, remiama Vakarų demokratijų, išsikels Pabaltijį ir užkirs kelią atžygiuojančiai raudonajai armijai. Atsidūrę tremtyje, visi politiniai veiksniai vienu balsu skelbė artėjančią III-jį Pas. karą ir lietuvių tautos išsilaisvinimą iš komunistinės vergijos. Padaręs tokią apžvalgą, kun. F. Jucevičius baigia savo išvadas tokiomis mintimis: "O tai reiškia, kad mes a-

nalizavome dalykus širdimi, o ne protu. Tuo nesistebėjome: mes esame lyrikai, o ne realistai. Mes žvelgiame į gyvenimą kaip literatūrai, o ne kaip politikai. Mes turime apšviatę jausmų, ašarų ir aimanavimų, o stokojame kritiško žvilgsnio, praktiško apskaičiavimo ir tikrovės pajautimo. Štai kodėl mes mieliau gyvename mitu, o ne tikrove. ... Gyventi, reiškia tautai surasti save pasaulyje" (psl. 101-102).

Siekimas atkurti perdėm katalikišką Lietuvą yra tokia pat utopija, kaip bajorų pastangos atkurti Lietuvos-Lenkijos valstybę. Prieš lietuvių tautą tebestovi uždavinys - ne išlaikyti garbingą, bet jau atgyvenusią praeitį, bet tapti modernia, kultūringa, demokratiška tauta. Tik turint ateities viziją tegalima laimėti kovą. Modernios istorijos mokslas moko, kad tik naujos ir pažangios idėjos yra istorijos varomoji jėga. Atgyventos idėjos, filosofinės ir religinės sistemos, kaip pasenę ginklai, tetinka tik istorijos pasmerktiesiems. Tą dėsni patvirtina Lietuvos istorija. Kai XVI a. Vak. Europa ėmė atsipalaidoti iš jau atgyvenusio savo amžių feodalizmo, tai šviesaus proto Didž. Lietuvos Kunigaikštijos vadovai suprato, kad lietuvių tautos ateitis priklauso nuo Lietuvos Reformacijos laimėjimo. Pralaimėjus Reformacijai, niekas neišgelbėjo Kunigaikštijos žlugimo. XIX a., prasidėjus lietuvių tautiniam atgimimui, lietuvių tautos istorijos varomoji jėga buvo ne romantizmas, konservatizmas, bet iškilę mūsų tautoje demokratiniai sąjūdžiai.

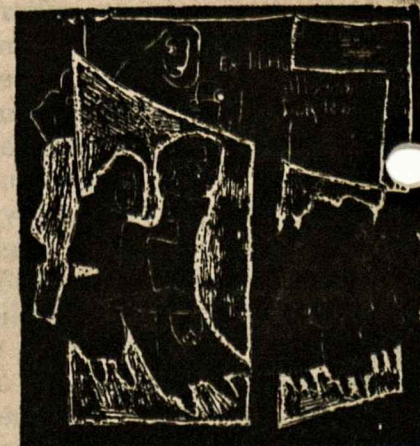
Mūsų tautos nelaimei, katalikų partijų valdymo metai, vėliau sekę 17 gruodžio perversmas, komunistinė ir nacių okupacijos, - išblaškė ir apnaikino lietuvių tautos demokratines pajėgas.

Dar didesnė nelaime ištiko lietuvių evangelikus. Karaliaučiaus sritis, į kurią įėjo didesnėji Maž. Lietuvos dalis, tapo rusų okupuota ir įjungta į Sov. Rusijos sąstatą, o visi vietos gyventojai nušalinti ir išblaškyti. Dalis lietuvininkų ieškojo išsibėgėjimo išvengtųjų stovyklose, bet čia nerado vietos dėl savo pilietinės padėties ir lietuvių katalikų nenoro. Jiems teliko vienintelis kelias - eiti pas vokiečius. Lietuvių evangelikai, ypač pasinaudoję repatriacijos teise, taip pat pateko į sunkią padėtį. Jie šaukėsi pagalbos ir lietuvių politines ir visuomenines organizacijas, bet jų šauksmas retai buvo išklausomas. Kiekvienam lietuviui evangelikui dar kartą paaiškėjo, kad "kas nekatalikas, tas nelietuvis". Aišku, kad tokioms sampratomis ir nuotakoms viešpatuojant, net didžiausi evangelikų lietuvių patriotai palūžo ir pasimetė. Dar skaudžiau, kad nei Sinodai, nei jų organai - Kolegija ir Konsistorija, nė vienas dvasiškų ar žymių veikėjų, ypač iš Maž. Lietuvos, nepaėmė plunksnos į rankas ir nestojė ginti savo žmonių teisių savoje tautoje. Pasitenkinta dėjavimais, pečių trūkčiojimu bei rankų skerečiojimu: "Ką mes galime padaryti!". Šioje vietoje reikia su pagarba prisiminti Jurgį Jašinską, kuris būdamas reformatas, vienui vienas savo ilgais straipsniais lietuvių spaudoje gynė lietuvių evangelikų teises būti pilnateisiais lietuviu savo tautoje.

Lietuviai evangelikai ieškojo išeities ir rado ją, kreipdamiesi į kitų tautų evangelikus ar pasaulines protestantų organizacijas. Čia buvo rasta užuojauta ir pagalba. Svetimtaučiai padėjo lietuviams evangelikams įsikurti Amerikoje, Canadoje ir net toje pačioje Vak. Vokietijoje. Jų pagalbos dėka, tapo įkurti nauji lietuvių evangelikų tikybiniai ir kultūriniai židiniai, įsteigtos organizacijos, leidžiama savo spauda ir knygos. Pamažu atsigauna dvasiniai, kai imta susipažinti su protestantiško pasaulio dvasiniais turtais.

Žvelgiant į Lietuvos ateitį, liet. evangelikai savo karčią patirtimi įsitikino, kad vargu ar visi begalėty ir pageidautų gyventi katalikiškais pagrindais atkurtoje Lietuvoje, kaip jie nenori gyventi tarybinėje santvarkoje. Žmogaus dvasinė laisvė evangelikui yra aukščiausia vertybė, kuri tegali tarpti tik Vak. demokratinėje dvasioje.

Prie šios lietuvių tautos tragedijos tenka pridėti liūdną faktą, kad lietuvių evangelikai, kurie buvo pašaukti tautoje atstovauti naujųjų amžių idėjoms ir vadovautis protu ir realybe, buvo minėtų veiksmų, pavartojus dvasinį spaudimą, nutildyti. Evangelikai šią savo tragediją pergyvenę nepalūžo; jie išsiamonino, kad jie yra protestantiškojo pasaulio dalimi, kuris yra mūsų amžiaus istorinė varomoji jėga, nuo kurios priklauso ir lietuvių tautos ateitis.

dail. S. Kisarauskienė

IŠLEISTA DOKUMENTINĖ KNYGA

Pasirodė senai reikalinga dokumentinė knyga - Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika. Tai yra 7-los Kronikos iš pavergtosios Lietuvos, gyvos, persekiojamos tautos religinių ir tautinių įvykių dokumentas.

Kronikų knyga yra iliustruota, žymaus profesoriaus redaguota, ir gražiai išleista.

Knygą galima gauti lietuviškuose knygynuose Chicagoje ir pas L. K. Religinės Šalpos Rėmėjus 6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629 USA, kurie tą knygą išleido. Kaina \$ 2.50, 336 psł.

ATSIŪSTA PAMINĖTI:

LIETUVIŲ LITERATŪROS ISTORIJA, I tomas, Pranas Naujokaitis. Išleido JAV LB Kultūros Fondas.

DABARTIES KANKINIAI, Matas Raišupis.

Lietuvos vyskupas, kunigų ir tikinčiųjų kryžiaus kelias pirmojoje ir antrojoje Sovietų okupacijoje.

Įrašus piešė Telesforas Vailius, nuotraukos - perfotografavo kun. A. Kezys, S. J.

ILGESIO GIESMĖS, Juozas Štušis, poezija. Buenos Aires.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

SPALVINGOJI LIETUVA

Panevėžyje gaminamas krištolas

Kai ant krištolo indų, pernai pasirodžiusių Vilniaus, Kauno, Panevėžio ir kitų Lietuvos miestų parduotuvėse, pirkėjai pamatė Panevėžio "Ekranų" gamyklos ženklą, gerokai nustebė: ką bendro gali turėti specializuota kine-skopų gamykla su krištolo gamyba? Tačiau pirmasis lie-tuviškas krištolas buvo pagamintas kaip tik čia, "Ekranų" gamykloje.

Vartau rankose jų pagamintas salotines, saldaines tau-res ir taures, ir negaliu atsistebėti raštų įvairumu ir formų grakštumu. 1973 metais ekraničiai pagamino kriš-toło indų maždaug už pusę milijono rublių. Nedaug, paly-ginti su ta paklausa, kokią jie turi. Užtat 1974 metais ga-myklos kolektyvo plane krištolo indų gamybą numatyta pa-didinti daugiau kaip trigubai.

Gamyklos konstruktoriai kuria naujų gaminių pavyzdžius, o neseniai sudaryta eksperimentinė grupė, vadovaujama inžinieriaus Rimando Kudoko, jų mintis bando pritaikyti praktikoje. Pirkėjų teismui 1974 metais bus atiduota va-zos vaisiams ir gėlėms, dailūs suvenyrinis komplektas.

A. AMBRAŠKA

ATKELTA IŠ 1-mo psl. ... Sovietų Sąjunga dėl esamų Europos sienų aprobavimo.

Toronte. Lietuvius atstovavo Jis patvirtino, kaip ir jau K. L. B. Pirmininkas E. Čup-linskas.

Anuometinis ministeris, aneksacijos pripažinimo "de tarp kitų diskusijų, užtikrino jure". Šis klausimas visai ne- kad nėra jokio susitarimo su reikštas į dienotvarkę.

MAŽASIS ERELIS RĖKSNYS

Kilniausia plėšriųjų paukščių grupė yra ereliai. Šių paukščių atvaizdas yra ne vie-nos valstybės herbe, jų išvaizda didinga. Anot prof. T. Ivanausko, ereliuose spindi je-ga, narsumas, išmintis ir, sakytum, supra-timas, kad jie yra pranašesni už daugelį gyvų padarų. Visais laikais ir visos tautos reikšdavo ereliams ypatingą pagarbą. Deja, nūdien šie paukščiai sparčiai nyksta.

Maža beliko erelių ir Lietuvoje. Tik pa-vasarį ir rudenį, paukščių traukimo metu, mūsų kraštą aplanko kilnusis erelis, pajū-rio apylinkėse pasirodo vienas kitas jūrinis erelis, nuo 1950 m. nebeperi didysis erelis rėksnys, niekas tikrai nežino, ar peri erelis žuvininkas. Ir tik vienas, mažasis erelis rėks-nys, atstovauja šiai garbingai giminei. Jo jauniklį matome paskutiniajame žurnalo viršelyje. Šių paukščių nedaug, gal kelioli-ka porų, dar peri Lietuvoje Gudų, Rudnin-kių, Labanoro giriose ir Tauragės miškuose. Jai gyvi gamtos paminklai, lyg tos garso-sios T. Ivanausko aprašytos drevėtos pušys, lyg D. Poškos baubliai, Stelmuzės ažuolas, Puntuko akmuo...

Mažasis erelis rėksnys yra mažiausia ere-lių rūšis. Tai tikras miškinis paukštis. Mėgsta nuosalesnius, drėgnesnius miškus. Lizdą krauna dažniausiai eglėje arti kamieno. Po-relė viename lizde peri daugelį metų. Lie-tuvoje mažasis erelis rėksnys pasirodo ko-vo—balandžio mėnesiais. Perėti pradeda gegužėje, padeda 1—2 kiaušinius, bet užau-ga tik vienas jauniklis.

Jauniklis gražus paukštis, pilkos spal-vos, kojos iki pat nagų, lyg batai bū-tų apautos, apaugusios pūkais, vėliai plunksnomis. Gera tėvų maitinamas grei-čia, pasidengia gražiomis rudomis plunks-nomis ir jau liepos pabaigoje mikli-na sparnus, lengvai perskridamas nuo ša-kos ant šakos. Rėksnys šie ereliai pavadin-ti dėl savotiško balso ir gana triukšmingo būdo.

Pavasari ir rudenį šie ereliai giedromis dienomis iškyla plačiai išskleidę sparnus virš miško, suka ratus. Ši erelių rūšis ne-ra labai baiki. Kartą, keliaujant Gudų gi-ria palei Katros upę, matėme net 11 ere-lių. Vienas kitas, matyt, drąsiasias, nusi-leisdavo per keliolika metrų nuo mūsų gal-vų. Gal dėl to šių paukščių daug krito nuc medžiotojų rankos.

Mažasis erelis rėksnys yra naudingas. saugomas įstatymu kaip gamtos paminklas. Todėl nederėtų kirsti medžių su erelių li-zdais, o pačius paukščius reikėtų visokerio-pai globoti.

(IŠ MOKSLAS IR GYVENIMAS) A. LEVICKAS

ĮVAIRENYBĖS

"MEDŽIO AŠAROS"

Kada Kolumbas trečią kartą at-vyko į atrastą žemę, kurią mes dabar vadiname Amerika, jis pa-matė sviediniu žaidžiančią grupę indėnų. Juodos masės sviedinys buvo gana sunkus, o atšokdavo geriau už odinius kamuolius, tuo metu paplitusius Europoje.

Keliautojas ženkliai papras-tes indėnų paaiškinti, iš ko padarytas jų sviedinys. Čia buvusi nuvedė svečią į nedidelį mišką. Vienas indėnų surižė medžio žievę, ir kamienų emė tekėti tirštas baltas skystis, primenantis pieną. Skystis greitai palamsėjo ir sustingo. Jis pasidarė panašus į paprastą der-vą. Indėnai masę vadino kau-čiuk ("medžio ašaros").

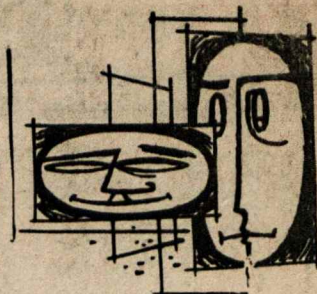
Indėnai iš kaučiuko gamino bu-telius, užtaisydavo valčių plyšius, o kai kurie jų apštepėdavo tirštu kaučiuko sluoksniu kojas ir laiky-davo virš ugnies, kad greičiau išdžiūtų. Tai buvo labai skausmin-ga operacija, tačiau taip indėnas visam gyvenimui įsigydavo porą neperšlampamų kojinių.

LAZERIS... SENOVES INDIJOJE?

Kai kurie mokslininkai mano, kad lazeriai buvo žinomi... senovės Indijoje. Legenda apie Alek-sandro Makedonietį mirtį pasa-koja, kad jis žuvo nuo nematomų spindulių. Matyt, ne be pagrindo.

Aleksandras Makedonietis į In-diją atėjo kaip užkariautojas. Vie-noje šventykloje vienuoliai jam papasakojo apie karūną, kuri gali parodyti žmogaus didingumą ir šventumą. Girdi, užtenka užsidėti karūną ant galvos ir išeiti iš šven-tyklos į saulės apšviestą vietą. Iš karto bus aišku, žmogus šventas ar ne; verlas liksias gyvas, nelikė-lis čia pat žūsiąs. Aleksandras Makedonietis šventai tikėjo savo karališkąja didybe ir nekylstamu kūnu, todėl nedvejodamas užsidėjo karūną ir išėjo į saulės nušviestą aikštę. Didelis rubino kristalai, įmontuoti į karūną, blykstelėjo raudonomis ugnelėmis. Dideliam savo svitos džiaugsmui Aleksand-ras nenugriuvo kaip pakirstas, o išdidžiai nuėmė karūną nuo gal-vos ir atidavė vienuoliams. Jis nei nepasidėmė sau taip patikusios ka-rūnos: tegul ji būna šventykloje ir visiems primena jo didingumą. Tačiau grįžęs iš žygio karvedys pajuto galvos skausmą, kuris vis stiprėjo. Neilgai trukus, "nekyls-tantis" ir "šventasis" užkariauto-jas mirė.

KREIVI VEIDRODŽIAI

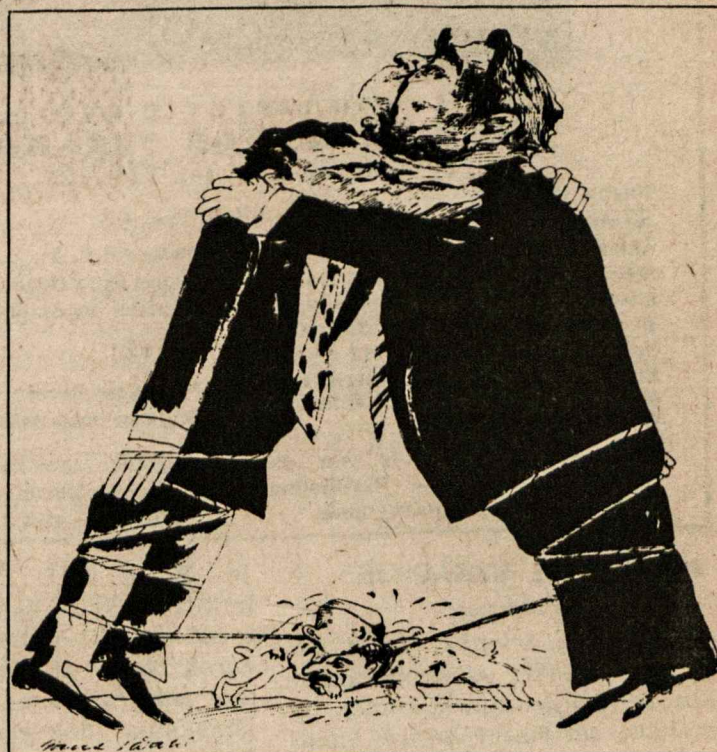

KASDIENINĖS PASTABOS

Stebėtojai pagaliau pri-ėjo prie išvados, kad So-vietų Sąjungoje laisvos spaudos tikėtis negalima.

Kas gi ten panorėtų, kad geriausia pasaulyje vals-tybė per vieną dieną virs-tų blogiausia?...

Paruošė V. Š.

AŠ ESU JAU ATRIŠTAS, — O TU?... Dagblad, Oslo

VOKIETIJA

Fr. Skėrys sordinuotas kunigu diakonu.

Kunigui Julijui Stanaičiui 1973 m. rugpjūčio mėn. 4 d. mirus, lietuvių evangelikų liuteronų sielovados tarnyboje Vakarų Vokietijoje liko trys kunigai: kunigas A. Gelžinis Braunschweige, kunigas Juo-zas Urdz Bonn-Bad Godes-berge ir kunigas A. Keleris Bremene. Iš jų vienas jau yra pensininkas, antras išėjęs pensijon šių metų rudenį ir trečias už trijų metų. Nors ir būdami pensininkais, jie dar lieka aktyviame sielova-dos darbe iki sveikata jiems leis.

Teko susirūpinti jaunesniu Bažnyčios darbuotoju. Netu-rint pilnai paruošto teologo, ilgametis Lietuvių Vasario 16 gimnazijos mokytojas ir tky-bos dėstytojas Fr. Skėrys iš Mannheimo sutiko stoti į bažnyčios tarnybą. Lietuvių Evangelikų Liuteronų Bažny-čios išėlvijoje Vyr. Bažny-čio Tarybos prezidiumo nu-tarimu, 1974 m. birželio 9 d. Fr. Skėrys buvo ordnuotas kunigu diakonu.

Bažnytiniam darbu, garbės senjorui kunigui A. Gelžiniui padedant, jis pasirošė pri-vačiai ir prie senjoro kunigo A. Kelerio sudarytos komisi-jos išlaikė kolokvijumą. Jam bus pavestos lietuvių evange-likų bažnytinis aptarnavimas Bavarijoje, Baden - Wuerthe Bavarijoje, Baden-Wuertten -bergo ir Hesseno kraštuose.

F. Šlenteris

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ISTORINIAI METMENYS

26 — Spausdiname Montrealio lietuvių, susijusių su Šv. Kazimiero parapija istorinius įvykius, kaip yra paruošęs —būda-mas vikaru kun. Jonas Gaudzė.

Po ilgo tylėjimo ir netikrumo, pagaliau į Montrealį atvyko pirmasis kandidatas kun. P. Vanagas, kuris tiesiogiai perėmė lietuvių parapijos tvarkymą iš pačio kun. J. Šimkaus.

KUN. PETRAS VANAGAS, 1922. 5. 1 - 1924. 2. 29

Gimė 1874 m. gegužės 27 d. Paulaičių kaime, Švėkšnos par., Tauragės aps. Mokėsi Palangos vidurinėje mokykloje ir Žemaičių kunigų seminarijoje. Kunigu iššventintas 1899 metais, iki 1912 m. vikaravo įvairiose Žemaičių vyskupijos parapijose. Dalyvavo 1905 m. sąjūdyje Kovarske, kur buvo suimtas. Nuo 1912 m. Amerikoje, kur buvo klebonu Binghamton, N. Y., Comden, N. J., Bayone, N. J., Jersey City, N. J. Birghamtone pastatė naują bažnyčią, kitose vietose remontavo ir atnaujinio. Pasi-žymėjo dosnumu labdarai. 1936 m. grįžo į Lietuvą. (Iš L. E. 33 t.).

Kun. P. Vanagas buvo Montrealio šv. Kazimiero l. par. penk-tasis klebonas.

Montrealio arkivyskupija yra atlikusi daug susirašinėjimų su Amerikoje laikurionis vyskupijomis, kurių žinioje buvo lietuviai kunigai, iš kurių keletas norėjo atvykti į Montrealį. Klek turėjo įtakos naujų kunigų suradime kun. J. Šimkus—yra sunku pasakyti. Nesulaikdama Montrealio arkivyskupija grei-to atsakymo iš Syracuse vyskupijos apie kun. P. Vanagą, tada kreipėsi raštu į Peoria vyskupiją, prašydama suteikti žinių apie kitą kandidatą kun. L. Woitį. 1922 m. balandžio mėn. 15 d. kun. J. Šimkus gauna iš Kewanee Ill. sekančio turinio telegra-mą: "Aš negaliu atvykti, vyskupas neišleidžia, atsiųsk mano popierius. Father Woitys".

Pagaliau į Montrealį atvažiavo pirmas kandidatas kun. P. Vanagas, tai buvo 1922 m. balandžio mėnuo. Jis su savimi at-sivežė reikiamus dokumentus iš Syracuse vyskupijos, užtat čia tuojau jis buvo priimtas į Montrealio dioceliją ir laikinai paskirtas perimti šv. Kazimiero lietuvių parapiją.

Parapijos kasos knygoje yra užrašytas sekantis perdavimo aktas: "1922 m. balandžio mėn. 30 d., —šiuo pažymiu, kad šv. Kazimiero lietuvių parapijoje šimet, —1922 m. nuo pirmos die-nos sausio iki paskutinės 30 d. balandžio, parapijos kasoje lieka pinigų \$ 944. 85, kuriuos aktyvaizdoje parapijos komite-tų perduodu savo įpėdiniui kun. P. Vanagai. Pasirašo: kun. J. Šimkus, J. Leskevičius, V. Kajeckas, J. Pundžius, K. Brazaus-kas, A. Paulekaitis. —Virš minėtą sumą \$ 944. 85 aktyvaizdoje tų pačių komitetų, priėmiau gegužės mėn. 1 d. 1922 m. kun. P. Vanagas".

Kaip vyko lietuvių gyvenimas parapijoje prie kun. P. Vana-go, nėra lengva aprašyti, nes labai mažai randasi liudijančių užrašymų. 1923 m. sausio mėn. 28 d. tebuvo užrašytas tik vie-nas parapijos susirinkimo protokolas, kuriame taip rašo: "Iš-klausyta nuo kun. P. Vanago atskaita parapijos įplaukų ir iš-plaukų už 1922 metus. Daugumos balsų buvo priimta. Komite-tas renkamas iš tokių asmenų, kurie yra pilnai užsimokėję po \$ 35, statant bažnyčią arba yra davę žymią auką bažnyčiai. Į naują komitetą buvo išrinkti šie asmenys: J. Pundžius, M. Bu-zas, J. Milleris, S. Plioplys, P. Dubauskas, A. Vaškevičius, J.

Leskevičius, K. Brazauskas. Prie čekių pasirašymo: M. Bu-zas, P. Plioplys ir klebonas P. Vanagas. Ritminės kolekto-s (bažnyčioje) kolektočiai: J. Leskevičius, K. Brazauskas. Per Sumą: A. Vaškelis, P. Dubauskas, K. Brazauskas, J. Leskevi-čius. (Parapijos mokesčio mėnesiniai rinkėjai, kur daugiausia gyveno lietuviai taip pat buvo išrinkti) Molson Parko kolekto-riai: A. Dubauskas, S. Kvetkauskas. Antrojo pusėj Ontario gat-vės (į šv. Lauryno upės pusę): V. Bobinas, P. Steigvila. Šioje pusėje Ontario: A. Paulauskas, V. Pakirskis. Point St. Charles "Počenčelis": A. Ramanauskas, J. Paznokaitis. Cote St. Paul "Korčempolis": J. Žemaitis, A. Vaškevičius. — Klebonas tar-nauja tikrai parapijonims ir tokiems, kurie šauksis kunigo li-goje, o kitiems, kurie nemoka parapijon, nėra jokio patarna-vimo nuo parapijos klebono. — Pageidaujama, kad jaunuomenė mokėtų parapijos mokesčių. — Bažnyčios apdrauda paliekama po senovei. — Parapija apsiėmė duoti chorui dėl aptaisymo knygu \$ 40. — Nutarta vargoninkui mokėti per mėnesį \$ 50, pradedant nuo sausio mėnesio 1923 metų. — Vienbalsiai pri-imta. Per salę perėjo kolektočiams A. Ramanauskaitė ir M. Savickiūtė, rinkdamos aukas dėl choro knygu aptaisymo ir buvo surinkta \$ 23. 59."

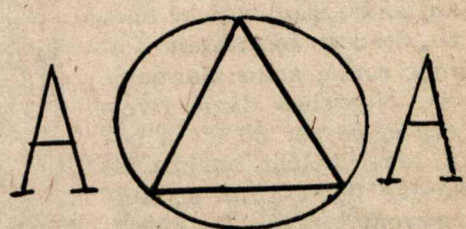
Nors bažnyčia buvo dar neseniai statyta, nežiūrint to, jau reikėjo daryti didesni remontai, ypač svarbus buvo pagrindi-nis bažnyčios dažymas. Reikia manyti, kad kun. P. Vanagas turėjo gerą supratimą apie parapijinius pastatus, nes vos tik atvykęs į Montrealį, tuojau ėmėsi remontuoti šv. Kazimiero bažnyčią. Apie tai labai aiškiai liudija parapijos kasos knygos, kuriose užrašyta padarytos išlaidos remontui ir surinktos aukos joms padengti. Už bažnyčios pamatų remontą sumokėta J. A. Marsan \$ 200. Bažnyčios stogo dažymui išmokėta \$ 185. Bažnyčios vidaus dažymui išmokėta \$ 590. 35, salės — \$ 185 ir klebonijos — \$ 221; dažymo darbą atliko "Canadian Paint Co." Aplink bažnyčią buvo remontuota medinė tvora ir durys, prie to darbo dirbo P. Steigvila ir jam už tai sumokėta \$ 63.

1922 metais nuo birželio mėnesio iki spalio pabaigos, baž-nyčios remontui ir dažymui žmonės suaukavo \$ 1071. 40.

Atrodo kaip taisyklė, kiekvienas šv. Kazimiero lietuvių pa-rapijos klebonas įsigydavo sau priešininkų ir per tai atsiras-davo rimtu ir nerimtu kaltinimui vieni kitiems. Senesnieji pa-rapijiečiai neprisimena, kad kun. P. Vanago pastangom buvo padarytas bažnyčios atnaujinimas, bet gerai pamena, kad kle-bonas per pamokslus barė bloguosius ir jiems nieko gero ne-linkėjo, veikimo parapijoje su draugijomis nerodė.

Bus daugiau.

KAS YRA ALCOHOLICS ANONYMOUS?

Skambink dieną ar nakį AA. Tel. 521-2185.

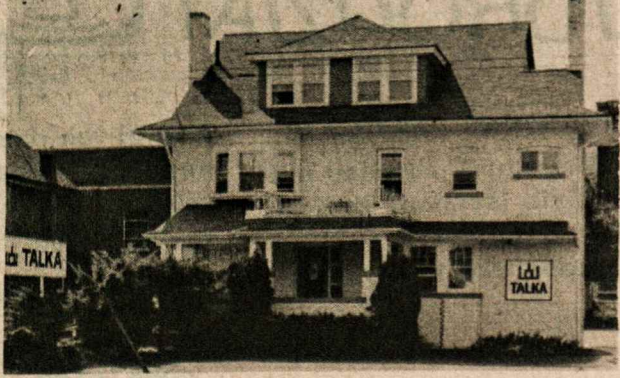
Jei nori lietuviškai kalbėti — skambink darbo valandomis 489-5391 (klausk Leo); o vakarais namų tel. 366-2548 arba 277-7868 (Pavardės sakytis nereikia)

Jelgu geri ir gali gerti —tavo reik-alas. Jelgu geri, bet matal, kad gėrtimas tave žudo ir nori nusto-ti gerti— mūsų reikalas.

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

isikūres nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiai ir prieš ilgas savaitgalius "Talka" šeštadieniais užfaryta.

MOKAME UŽ:

Depozitus (P.C.A.)	6%
Santaupas (Nuo liepos 1 d.)	8 1/4%
Terminuotus depozitus 1 metų	9 1/2%

IMAME UŽ:

Asmenines paskolas	12%
Nekilnojamo turto paskolas	11%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$ 4,600,000

ATOSTOGOS WASAGOJE...

(Atkelta iš 3 psl.)

bar nedaug klientų? Šalia valgyklos salikė susirinkimams, kur sekmadieniais laikomos pamaldos, bet tikrai vasaros metu.

Sekmadienį, birželio 3 d., nors buvo lietinga diena, nutarėme apžiūrėti Kanados slidinėtojų vietovę, vadinamą Blue Mountains (Mėlynieji kalnai). Pakopėme ir į aukščiausią viršūnę, iš kurios atsiskleidžia gražios apylinkės. Slidinėjimo vietovę įkūrė vokiečių emigrantai, pagal Vokietijoje esamus slidinėjimo metodus bei techniką. Miškai ruožais iškirti ir tais plotais ruožais slidininkai leidžiasi žemyn. Į kalną pakeliamą lynu, ant kurio kabo kėdės ir taip slidininkas kartoja daug kartų. Pasipirkome suvenyrų iš tų kalnų molis (daugumas indų bei įvairių figūrų mėlynos spalvos, gal dėl to kad kalnai mėlyni).

Orui pagerėjus kitas visas dienas praleidome paplūdimyje. Truputį apie paplūdimį. Visas paplūdimys apie 50 mylių, kaip vietiniai pasakojo, išpirtas privačių asmenų. Savininkai savo sklypus apsitvėrė iš to paties miško medžių tvorą, beveik ligi pat vandens. Vandeniui pakilus tarpais vos galima praeiti, labai susiaurėjęs paplūdimys. Be to, eglų ir kitokių šakotų medžių tvoros paplūdimiui teikia blogą vaizdą ir atrodo lyg koks šabarkštynas. Ties privačiais sklypais paplūdimys mažai valomas. Gal dėlto valdžia ir nori išpirti vilas ir padaryti valdžios tvarkingai aptarnaujamą paplūdimį. Dabar pasiparkavimo vieta prie kelių įlendant į mišką. Vienoje vietelėje yra valdžios paplūdimys — švariai užlaikomos išvietės, kuriose galima ir persirengti, budi sargas, yra ir telefono būdelė. Arčiau paplūdimio dar nėra jokio restorano nei atsigalvavimui šaltų gėrimų. Jei nori užvaldyti, reikia važiuoti toliau. Maistas restoranuose šiaip sau, apie pasirinkimą nėra kalbos. Kiek teko girdėti per žiemą tik vienas restoranas teveikia.

Wasagoje pramogų nėra, apart bingo bei karusėlių. Jei norėtum pasidėti kine, reikėtų nuvažiuoti į Hollingwood miestelį. Hollingwood, mano nustebimu, yra statykla laivų ir nemažų laivų.

Wasagos paplūdimyje dažnai išgirsi lietuviškai kalbant. Einu paplūdimiu ir stebiu. Besėdįs jau pagyvenęs žmogus ir besikaitas Naujienas. Kadangi aš naujienietis, imu ir užkalbinu. Parduodamas ranką sako: Januaris Reivytis. Nustebęs žiūriu į veidą ir atpažįstu per 30 metų nematytą bendradarbį, geležinkelio policijos tarnautoją. J. Reivytis gyvena netoli Wasagos, Stayner vietovėje ir leidžia pensininko dienas. Gyvenąs pas seserį, pagal vyrą Križanauskienę nuo Mažeikių. Kaip vėliau paatyriaus, Wasagoje gyvena ir daugiau pažįstamų — P. Stukas ir Razauskai.

Baigiantis atostogoms atvažiuo mieli savininkai Bleizgiai. Kaip išsikalbėjome paaiškėjo, kad mes kartu Vokietijoje gyvenome Schweinfurto stovyklo-

je. Ponai J. U. Bleizgiai kaip ir kiti atvyko į šį kontinentą su ryšulėliu, bet dabar jau įsikūrė gerai, turtas siekia, jei neperdėsiu, arti milijono. Užaugino ir išmokslino dukrelę, kuri baigė lituanistinę mokyklą, yra mokytoja, ištėkėjo už evangelikų kunigo žilinsko, augina sūnų ir dukrą.

Šeštadienį po pietų atvyko iš Tilsenburgo tabakininkai Bleizgių draugai Augačiai. Ponai Bleizgienė suruošė išleistuvių vaišes. Pasišnekučiavome, pasidalinome išpuodžiais ir atsiveikinė palikome J. ir U. Bleizgių puikią rezidenciją ir žaliuojančią Wasagą. Leidomės greitkeliu 400 link Toronto. Kadangi nakty nenorėjau važiuoti, pernaktavau pas brolių Augustiną. Vakare susitikau su broliu Jonu, pasikalbėjau su sesere Ona Juškeine. Prisiminėme pernai mirusią seserį Elena Kidžienę, dviejų mamų, dviejų dukryčių kvarteto dainininkę. Uždėjome pagroti jos atminčiai, jos pačios įdainuotą "Greitai, greitai laikas bėga, aš jau daugiau nebegrįšiu, užmirš mane". Kai kam ir ašarą išspaudė. Liūdnai atsiveikiname su visais. Brolis Augustinas palydėjo iki greitkelio 401 ir spaudė mane mažai kalbėdami, pasidairydami tarpais 90 mylių per valandą. Apie 5 val. laimingai pasiekėme Detroitą ir savo namučius.

LIETUVIS 35 KALBŲ ŽINOVAS

(Taip rašė Judith Walker "The Vancouver Sun")

The Vancouver Sun, š. m. liepos 11 d. pasirodė straipsnis ir nuotrauka Powell Janulio. Jis yra 35 m. amžiaus ir kalba 35 kalbomis! Vertėjauja telsmuose, turi savo svetimų kalbų biurą, kuriame dirba 60 vertėjų. Iki dabar atrodo, kad kalbų žinojimo rekordą turi vienas Jungtinių Tautų vertėjas, kuris moka 30 kalbų. Janulius nori išmokti dar hebrajų, arabų ir dar vieną kitą, ir sumušti 39 kalbų rekordą.

Januliui, kurio tėvas lietuvis, motina ukrainietė, teko gyventi ir eiti į mokyklą miš-

popietė savuose namuose

J. Rancunas

Šiuo metu svetainėje pasirodo vis daugiau saulėje įdegusių veidų. Mūsų atostogininkai jau grįžta iš smėlėtų paplūdimy, iš paukščių pušynų, iš uolėtų ežerų pakrančių. Jie visi parudavę, pailsėję ir atsigavę.

Pietaujančių pokalbiai taip ir sukasi apie gerai praleistą laiką, padarytas keliones ir atostogų metu aplankytus gimines bei pažįstamus. Tautiečiai patenkinti tuo gražiuoju vasaros laiku, atostogom vadina.

Vienoje grupėje, besipasakojant savuosius išpuodžius, vienas dalyvis sako, kad nežiūrint kaip buvę praleistos atostogos, bet buvę atvejais, kai po jų turėtas patyrimas, atnešęs nemalonus nuotakas. Tai sakymas, jis turi omenyje vieną atvejį, kuriam buvo paliesta viena profesionalė. Ir ne bent kokia profesionalė, bet savo rūšies specialistė-daktarė.

Prieš keletą metų, mokslus baigusi jaunutė ir graži lietuvaitė atsidarė savo kabinetą tautiečių apgyventame rajone. Būdamą gabi savo rūšies žinovė, šalia praktikos, buvo pakviesta dėstyti universitete. Nežiūrint paskaitoms atimant nemažai laiko, palapsniui daktarė susidarė nemažą pacientūrą. Toliau taip gerai sekantis, jaunoji daktarė buvo pakviesta perkelti savo kabinetą į lietuvių biznierių, netoli esantį, sumodernintą pastatą. Šalia ten esančių kelių daktarų, laboratorijos, rentgeno ir vaistinės, jaunoji daktarė, savo neeilinė specialybe, turėjo suteikti dar daugiau prestižo naujai besiformuojančiai klinikai.

Pasirašius sutartį dviem metams, daktarė naujoje vietoje toliau plėtė savo pacientūrą, neapleisdama ir dėstymų paskaitų universitete.

Šį pavasarį, nuomuojuojamos patalpos terminui pasibaigus,

daktarei buvo pasiūlyta atnaujinti sutartį. Nebuvo ji pilnai patenkinta ta vieta, kurioje nesant langų ir sugendant centriniam oro vėsintuvui, trukdėsi pacientų priiminėjimas. Šalia to, kartą piktadariams įsilaužus į jos kabinetą ir padarius nemažą nuostolių, daktarė pageidavo likti toliau be sutarties. Ji neprieštaravo mokėti pakeltą nuomos kainą. Klinikos savininkams nieko daugiau nesakius, atrodė, kad visas reikalas taip ir legalizavosi.

Šiuo metu, tik iš atostogų grįžusi jaunoji daktarė, tarp laiškų rado kiek senstelijusios datos pranešimą, kuriame buvo rašoma, kad už dviejų mėnesių ji turinti apleisti nuomuojujamą patalpą. Daktarėi tai buvo nemaloni staigmena, nes per nurodytą laiką ir prie geriausių norų nebūtų įmanoma susirasti tinkamą vietą kabinetui. Tuo labiau, kad jai nesant, užsigulėjęs pranešimas dar daugiau sutrumpino laiką. Ir teisiniu atžvilgiu tai nebuvęs pakankamas, tvarkingas persikėlimas įgalinąs, datos terminavimas. Bet jaunoji profesionalė, apkartinta nemalonių patirties, nenori net pagalvoti apie bent kokį teisinį kelią, tuo labiau turint reikalo su savais tautiečiais.

LIETUVIŲ NAMAI

Lietuvių visuomenės informacijai Lietuvių Namų valdyba nutarė rugsėjo 22 d., sekmadienį, 3 v. po pietų sušaukti informacinį susirinkimą.

Žiemą ir ankstyvą pavasarį buvo nuomonių, kad vasarą Lietuvių Namų bingo lankytojų skaičius sumažės. Tačiau, šiltooms dienoms užėjus, ta nuomonė nepasitvirtino, ir vasarą bingo lankytojų skaičius padidėjo. Dabartiniu metu lankytojų skaičiaus vidurkis yra 750, o atskirais atvejais yra buvę virš 900 asmenų. Daugelis atsilankiusių pasidžiaugia gerai vėsinais patalpomis.

Ne vienas pasiteirauja, ar ateinančiam rudenį scenos bus patvarkytos vaidinimams. Tą reikalauja tvarkantieji pareigūnai sako, kad scenų tvarkymas neužilgo prasiidęs ir mano, kad vėlesniam rudenį ir žiemą scenos bus didelė dalimi sutvarkytos ir panaudoti patalpomis.

P. Janulius nuolat skaito įvairių kalbų spaudą ir klauso įvairių etninę grupių radio programas, kad neužsimirštų jo žinios, ir dar randa laiko mokytis kitoms kalboms, kurių dar nemoka.

POWELL JANULIS SAVO VERSLO KABINETE

Foto John Mahler

toronto

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

6% už depozitus

8 1/4% už taupymo s-tas

9% už 1 m. term. dep.

IMA

9% už asm. paskolas

8 1/2% už mortgicijus

Kapitalas — aštuoni milijonai dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$5.000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiai šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 • Toronto, Ontario, M6P 1A6

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, žaidytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gaves gali pirkti prekių specialiose krautuose. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19 3/4 svarų gryno svorio. Turime puikių įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ISTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONSVALLES AVE. TORONTO 3, ONTARIO Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

ISIDĖMETINAS ISRADIMAS

Geriausio Amerikoje ir Europoje "JIB Haarpflage-Lotion" preparato sualko plaukų slinkimo, naktinio pleiskanimo, psalinio niežėjimo, plaukų skilimo, stiprina plaukų šaknis, padeda atgaivinti natūralų plaukų spėję, JIB vartodami nebūsite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoje. JIB Medicine Ltg. 8 uncijos 16 savaičių \$6.00. Pinigus siųsti mūsų atstovui: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th. Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

Nors gražios atostogų dienos, išviliojusios daugelį lietuvių paežeres, labai trukdo Jono lietuvių parapija. Labai LN paskolos laktų platinimą, pavačinta "Lietuvių kankinių" tačiau ir vasarą užklysta iš parapija — Lithuanian Martoliau gerų lietuvių, kurie to rontiškų lietuvių pastangas paremia. Vieną sekmadienį Lietuvių Namų aplankė Juozas Bubelis iš Philadelphia, Pa. USA. Jam labai patiko Toronto Lietuvių Namai ir jų idėja. Jis tatal patvirtino, nupirkdamas vieno tūkstančio dolerių paskolos laktą.

Atostogų metu LN paskolos laktų pirkimas sumažėjo. Dar yra apie 15 000 dolerių vertės neišparduotų laktų. Jų greitas išpirkimas yra svarbus, nes kontraktoriai baigia sutvarkyti darbo trūkumus ir jiems reikės sumokėti užlaikytus pinigus. Visi lietuviai prašomi likusius paskolos laktus neatidėliojant išpirti. Mažiausia paskolos laktų suma yra \$200. Už juos mokama 8% palūkanų.

Pereitą savaitę LN paskolos laktų nupirko Juozas Dragašius už 400 dolerių. Kad LN būtų visų lietuvių namai, reikalingi nauji nariai. Šiuo metu LN turi apie 1150 narių.

LN nario įnašus įmokėjo Algis Augustinavičius \$100, A. B. \$100, ir Petras Kairys \$75.

DAIL. T. VALIUI 60 METŲ AMŽIAUS

Dailininkui — grafikui T. Valiui, gyv. Toronte, suėjo 60 metų amžiaus.

Tai vienas iš darbščiausių dailininkų, kuris reiškiiasi ne tik meno srityje, dalyvaudamas savo kūriniais meno parodose kanadiečių ir lietuvių tarpe, bet dirba mokytojo darbą technikos mokykloje, iliustruoja knygas, rašo straipsnius iš meno srities ir atstovauja lietuviams visur meno pasaulyje įvairiomis progomis.

Tai tikras meno ambasadorius Kanadoje. Dėl savo simpatiško būdo yra mėgiamas visų lietuvių.

K.

PAKEISTAS PAVADINIMAS

Perkeltoji Anapilė buv. šv. tuvių paežeres, labai trukdo Jono lietuvių parapija. Labai LN paskolos laktų platinimą, pavačinta "Lietuvių kankinių" tačiau ir vasarą užklysta iš parapija — Lithuanian Martoliau gerų lietuvių, kurie to rontiškų lietuvių pastangas paremia. Vieną sekmadienį Lietuvių Namų aplankė Juozas Bubelis iš Philadelphia, Pa. USA. Jam labai patiko Toronto Lietuvių Namai ir jų idėja. Jis tatal patvirtino, nupirkdamas vieno tūkstančio dolerių paskolos laktą.

Atostogų metu LN paskolos laktų pirkimas sumažėjo. Dar yra apie 15 000 dolerių vertės neišparduotų laktų. Jų greitas išpirkimas yra svarbus, nes kontraktoriai baigia sutvarkyti darbo trūkumus ir jiems reikės sumokėti užlaikytus pinigus. Visi lietuviai prašomi likusius paskolos laktus neatidėliojant išpirti. Mažiausia paskolos laktų suma yra \$200. Už juos mokama 8% palūkanų.

Pereitą savaitę LN paskolos laktų nupirko Juozas Dragašius už 400 dolerių. Kad LN būtų visų lietuvių namai, reikalingi nauji nariai. Šiuo metu LN turi apie 1150 narių.

LN nario įnašus įmokėjo Algis Augustinavičius \$100, A. B. \$100, ir Petras Kairys \$75.

DAIL. T. VALIUI 60 METŲ AMŽIAUS

Dailininkui — grafikui T. Valiui, gyv. Toronte, suėjo 60 metų amžiaus.

Tai vienas iš darbščiausių dailininkų, kuris reiškiiasi ne tik meno srityje, dalyvaudamas savo kūriniais meno parodose kanadiečių ir lietuvių tarpe, bet dirba mokytojo darbą technikos mokykloje, iliustruoja knygas, rašo straipsnius iš meno srities ir atstovauja lietuviams visur meno pasaulyje įvairiomis progomis.

Tai tikras meno ambasadorius Kanadoje. Dėl savo simpatiško būdo yra mėgiamas visų lietuvių.

K.

Gimnazijų mokiniai, norintieji šiais kursais pasinaudoti ir gauti kreditus, prašomi pirmiausia kreiptis į savo gimnazijos direktorių (principal) ir gauti iš jo blanką (formą), vadinamą "Evening School Permission Form". Su šia forma ir su šeštadieninės mokyklos dešimtojo skyrus baigimo pažymėjimu reikia užsiregistruoti pas lietuviškųjų kursų vadovą V. Tasecką, 168 Bartlett Ave., Toronto, M6H 3G1 (tel. 535-6659) arba savos parapijos raštinėje. Toronto miesto gimnazijų mokiniams šie kursai yra nemokami. Toronto priemiesčių mokiniams reikia mokėti \$15 į metus, o mokiniams iš kitų miestų — po \$30 į metus. Sumokėti reikia registracijos metus.

Manome, kad tai yra nemažas lietuvių laimėjimas, tad kviečiame gimnazijų mokinius ta galimybe pasinaudoti.

Toronto Lietuvių Mokyklų Taryba

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Mūsų Kredito Unijos nare
A. A. ALDONAI KUZAITIENEI
 mirus, jos dukteriai Rūtai, sūnui Vidmantui, seserims
 Marijai Pužauskienei, Mortai Klimienei, broliui Emiliui
 Budvilaičiui ir artimiesiems nuosirdžiai užuojautą reiškia
 Montrealio Lietuvių Kred. unijos "Lito" valdyba

A. A. ALDONAI KUZAITIENEI mirus, reiškiamė
 nuosirdžiai užuojautą dūrai Rūtai, sūnui Vidmantui,
 seserims Marijai ir Mortai, broliui Emiliui ir
 visiems giminėms —
 Jadvyga ir Pranas Baltuoniai

Klubo nariui **A. A. PETRUI JUTELIUI** mirus,
 jo broliui Povilui, gimines ir visus artimuosius
 užjaučia ir kartu liūdi —
 Žveju ir Medžiotojų klubas
 "Geležinis Vilkas", Sudbury.

sudbury

PETRA JUTELI AMŽINYBEN PALYDINT

Š. m. liepos 20 d., General
 Igoninėjė, Sudburyje, labai
 staigiai amžiams užgėso
 darbštus, patriotas, teisin-
 gumo pavyzdys a.a. Petras
 Jutelis.

Liūdi jo brolis Povilas Sud-
 buryje, švogeris kun. Kuz-
 minskas Čikagoje, sesuo ir 2
 dukros Lietuvoje, liūdi Sud-
 burio Lietuvių bendruomenė.
 Skausmo valandoje tenka pri-
 iminti Petro ryškį gyven-
 nimo bruožai: pavyzdingas
 darbštumas, meilė tėvynei ir
 lietuviams, duosnumas, mei-
 lė lietuviškai spaudai ir be-
 kompromisinis teisingumas.

Velionis Petras Jutelis gimė
 1913 m. kovo 17 d., Pane-
 vėžio apskr., Naujamiesčio
 valsč. vidurinių mokyklų šei-
 moje. Esant mažam ūkiui, o
 šeimai didelė, paaugęs Pe-
 tras dirbo visokius darbus
 įvairiose Lietuvos vietovėse,
 todėl tėvynės visus kampelius
 gerai žinojo ir ją labai pami-
 lo. Vedė Elena Kuzminskaitę
 ir susilaukė šeimoje dviejų
 dukrelių. Žmona mirė Lietu-
 voje. Antrojo pasaulinio karo
 metu, kaip daugeliui lietuvių,
 taip ir jam teko aplieisti tėvynę,
 gyventi Vokietijoje trem-

tinų stovyklose ir vėliau emi-
 gruoti į Kanadą. Čia jis ir
 brolis Povilas pastoviai apsi-
 gyveno Sudburyje ir dirbo IN-
 CO.

Būdamas labai darbštus,
 gerai išsikūrė, taip pat iš pir-
 mųjų dienų įsijungė į lietuvių
 bendruomeninį gyvenimą dar-
 bu ir aukomis. Savo gražią
 vasarvietę "Baravykas" per
 20 metų leido naudotis Lietu-
 vių Bendruomenės ir Lietu-
 viškųjų organizacijų reika-
 lams. Jo pageidavimu "LB ir
 GV" buvo rengiamos gegužinės,
 specialiai lietuvių spau-
 dal remti, pelnas skiriamas
 "NL", "TŽ" ir "Moteris"
 laikraščiams. Lietuvių spau-
 dą mylėjo ir buvo Lietuvių
 knygų klubo narys, prenume-
 ravo ir skaitė 12 lietuviškų
 laikraščių. Pirmasis iš Sud-
 burio lietuvių kolonijos įsto-
 jai Kanados Lietuvių Fondą,
 savo aukomis rėmė lietuviš-
 kąją radio valandėlę, savo
 knygyną paaugojo Lietuvių
 Bendruomenės reikalams ir
 dabar jau turima virš 300 ver-
 tingų lietuviškų knygų. Rėmė
 aukomis "Tumo-Vaižganto"
 šeštadieninę mokyklą, ypa-
 tingai buvo jautrus prieš lie-
 tuvių kalbos darymą. Nepra-
 leisdavo lietuviškų renginių,
 todėl yra dalyvavęs 18-koje
 Kanados Lietuvių Dienų ir
 šiemet, Winnipege, buvo jau
 jam paskutinė...

Vellonis Petras Jutelis

Karstas skendo vainikuose
 ir gėlėse. Daug užprašyta šv.
 Mišių. Visi lietuviai ir daug
 jo pažįstamų draugų dalyva-
 vo pamaldose laidotuvių ko-
 plyčioje ir Christ the King
 bažnyčioje. Daugumas tą die-
 ną apleido darbus, kad galėtų
 paskutinį kartą atsisveikinti
 sutuo asmeniu, kuris aukojo-
 si bendruomenės labui. Pa-
 maldas laikė kun. A. Sabas ir
 kun. K. Kuzminskas. Per mi-
 šias giedojo A. Kusinskis.
 Karstą nešė: S. Krivickas,
 V. Bružas, A. Gatautis, J.
 Šleinius, P. Liutkus ir J.
 Kručas. Po pamaldų bažny-
 čioje atsisveikinimo žodžius
 tarė: kun. A. Sabas — lietuvių
 bažnyčios vardu, J. Kručas —
 Lietuvių Bendruomenės
 vardu.

20 Sudburio kolonijos lietu-
 vių išlydėjo lietuvių šv. Jono
 kapines Port Credit, Ont. Ten
 jau jo laukė buvę sudburie-
 čiai: Z. B. S. Jackai, K. Dau-
 nys, D. Remeikytė, B. Ga-
 tautytė, J. Skilandžiūnas ir
 kiti buvę velionio pažįstamie-
 jai. Kun. Ažubaliui kalbant
 laidotuvių maldas ir po to K.
 Dauniui tariant liūdną atsi-
 sveikinimo žodį, karstas nu-
 leistas į šaltą, amžiną kapą.
 Petrai išsėkis ramybėje, nors
 ir svetimoje, bet svetingoje
 Kanados žemėje. Broliui Po-
 vilui Juteliui, netekus myli-
 mo brolio, širdinga užuojau-
 ta.

J. Kručas

montreal

MONTREALIO PARODA
 Montrealio Pasaulinė Pa-
 roda, įprastai vadinama
 "Žmogus ir Pasaulis" (ang-
 liškai: Man and His World),
 prancūziškai: Terre des Hom-
 mes), š. m. birželio 20 d. ir
 vėlatvėrė vartus lankytojams.
 1967 m. atidaryta kaip EXPO
 67, nuo sekančių metų žino-
 ma jau aukščiau paduotu pa-
 vadinimu, ir atsidaro kasmet.
 Parodos dalis — pasilinksmi-
 nimų parkas La Ronde (ana-
 pus Jacques Cartier tilto) tai
 jau atsidarė nuo gegužės 1
 dienos ir veikė tik savaitga-
 liais, o nuo birželio 20 d. jau
 kasdien.

Įėjimas į parodą nemoka-
 mas, bet norint lankyti pavi-
 lijonus, — reikia turėti vi-
 zą. Vienai dienai viza kainuo-
 ja 3 dolerius, sezoninė — 5
 dolerius, todėl, kas turi gali-
 mybės ir numato parodoje
 dažniau lankytis, perkasi se-
 zoninę. Tik reikia turėti fo-
 tografiją. Kas fotografijos
 neturi — gali ją čia pat pasi-
 daryti už 25 centus. Įėjimui į
 La Ronde vizos negalioja: ten
 įeidami suaugusieji moka 50

Australijoje, Sydney lietuvių teatras "Atžala" nuo 1955 m. jau yra pastatęs Rūko, Binkio, Fuldos, Alanto ir kt. autorių veikalus. Liepos 14 d. išėjo scenos su A. Kairio 3 veiksmų komedija "Popiečio Diagnostas". Režisoriaus — S. Skorulis. Vilkių nuotraukoje (iš kairės) K. Dauguvietytė, A. Karplis, V. Labutis, G. Žigaitytė, P. Rutenis ir J. Dambrauskas.

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2227 DUNDAS STREET W., Visais kelionių reikalais
 TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
 tel. 533-3531

centų, jaunimas iki 18
 metų — 25 centus kas kartą.
 Reikia pastebėti, kad ir
 šiemet, kaip ir praeitus kelis
 metus, paroda veikia tik šv.
 Elenos saloje. Antroji paro-
 dos dalis — buvusi Notre Da-
 me saloje, lankytojams užda-
 ryta, nors daugumas pavilijo-
 nų ten ir tebestovi. Ten, kaip
 pranešama, ruošiami įvairūs
 baseinai ir kanalai būsimai
 Pasaulinei Olimpiadai, kuri
 įvyks 1976 m.

Parodoje dalyvauja 13 vals-
 tybių, priskaitant patį Que-
 becą ir Montrealį, kuriu-
 turi atskirus pavilijonus. Be-
 to, keliolika paviljonų atski-
 romis temomis, kuriuos taip
 pat verta aplankyti: buv. ame-
 rikiečių "burbule" šiemet yra
 "aplinkos teršimo" paroda,
 rodomi filmai. Mokslinių fil-
 mų pavilijone nuolat rodomi
 filmai iš primityviųjų žmonių
 gyvenimo (dar vis tebesama
 ir tokių). Pvz., teko matyti
 kanadiečių suktą filmą Naujo-
 je Gvinėjoje, dabar globoja-
 moje Australijoje, kuriai ar-
 timoje ateityje numatyta su-
 teikti nepriklausomybę, nors
 puslankiniai jos gyventojai
 papuolai, je ne jie patys, tai
 jų tėvai dar valgė žmogieną
 (buvo parodytos žmogaus kau-
 lų krūvos, kurias tie žmogė-
 dros buvo suvalgę). Labai
 įdomus ir vertas aplankyti
 erdvės pavilijonas "Strange
 strange world", kur pamaty-
 site erdvės užkariavimą,
 skraidančias lėkštes ir kitus
 neįprastus fenomenus. Buv.
 belgų pavilijone yra išsikūręs
 Montrealio meno muziejus su
 tūkstančiais paveikslų, piešų
 įvairių kanadiečių dailininkų:
 "From Macamie to Montreal".
 Labai patartina aplankyti ju-
 moro, ginklų, senojo kaimo
 ir pašto paviljonus. Yra ir
 bravorų paviljonas.

Iš atskirų valstybių patar-
 tina aplankyti žavųjį Irano
 (Persijos) paviljoną, kur iš-
 statyta tūkstančiai senojo ir
 modernio Irano paveikslų,
 skulptūrų, rankdarbių, pa-
 puošalų, kilimų. Čia pat ro-
 domi filmai ir spalvotos
 skaidrės. Kampuose išsikūrę
 įvairūs amatininkai lankytojų
 akivaizdoje audžia kilimus,
 iškalinėja lėkštes, drožinėja
 medį, pina rezgtes.

Prancūzija savo pavilijone
 šiemet išstatė Jean d'Arc is-
 toriją ir Lyono miestą (kuris
 globoja Montrealį). Rodomas
 nepaprastai įdomus filmas:
 viduramžių laikų garsiosios
 Prancūzijos katedros.

Čekoslovakija vėl atkeliavo
 susavo stiklo, kristalo, ma-
 dų ir žaislų išdirbiniais.
 Tūkstančiai eksponatų.

Bulgarija be savo pavilijo-
 no, dar atsigabeno iš Sofijos
 ir savo šokėjų bei muzikantų
 ansamblių, kurie po kelis kar-
 tus pasirodo aikštelėje prie
 pavilijono arba Tarptautinia-
 me Kioske (toks teatras).

Šveicarija išstatė savo
 technikos ir mechanikos iš-

dirbinius, svarbiausia — sa-
 vo garsiuosius laikrodžius ir
 gražiuosius krašto vaizdus.
 Rodomi filmai iš šveicarų gy-
 venimo ir gamtos.

Buv. Austrijos pavilijone
 šiemet išsikūrė Meksika, kuri
 išstatė daug istorinių ir me-
 no paminklų ir dirbinių iš
 prieš-kolumbinių ir anksty-
 vųjų kolonialinių laikų. Kart-
 kartėmis pasirodo Mariachi
 muzikantai ir dainininkai.

Nepaprastai stebėtinu
 kruopštumu ir sugebėjimu
 padarytų rankdarbių iš stiklo,
 dramblio kaulo, perlamutro,
 siuvinėto šilko, aukso ir si-
 dabro, puikiai tapytų ir dro-
 žinėtu paveikslu išstatė kon-
 tinentalinę Kiniją. Pavilijo-
 nas labai gausiai lankomas.

Sovietų Sąjunga savo pavi-
 lijoną šiemet paskyrė "Mas-
 kvai ir maskviečiams". Iš-
 statyta daugidomų archeolo-
 ginių ir istorinių eksponatų iš
 senovinės Maskvos. Taip pat
 daug technikos dirbinių, da-
 rytų dabartinių maskviečių.

Dar dalyvauja: Jugoslavija,
 Haiti, Marokas, Pakistanas,
 Indija ir pats Quebecas su
 Montrealiu miestu atskirai,
 išstatę daug vertingų ir ma-
 tytinų eksponatų. Lankytojų
 patogumui dar veikia paštas
 ir bankas.

Beveik prie kiekvieno tau-
 tinio pavilijono dar yra savi
 restoranai ir valgyklos ir
 lankytojai gali pasivaikinti
 įvairių tautų mėgstamais val-
 giais ir gėrimais. Vokiečiai

turi "Lilly Marleen" restora-
 ną su gera muzika.

Tarptautiniame Kioske nuo-
 lat vyksta įvairių tautybių pa-
 sirodymai: ansambliai, or-
 kestrai, dainininkai. Teko ma-
 tyti labai puikius slovakų, ki-
 niečių, filipiniečių ir ontarie-
 čių pasirodymus. Dar turės
 savo pasirodymus vokiečiai,
 ukrainiečiai, estai ir kitos
 tautybės. Lietuviai neturės.
 Paklaustas p. Marunczak,
 kuris organizuoja tuos visus
 pasirodymus, pareiškė, kad
 buvo kvieisti ir lietuviai, bet
 atsisakė dalyvauti: negali su-
 rinkti savo ansamblio, kurio
 dalyviai išvykę atostogų. O
 gaila, nes tai labai svarbi vie-
 ta pasirodyti. Dauguma pasi-
 rodymų perduodami "live"
 per televiziją. Jungtinių Tau-
 tų aikštėj ruošiami koncertai
 ir rodomi filmai. Yra ir dau-
 gliau visokių pasirodymų ir
 pramogų.

Pastebėta, kad daugelis
 montrealiečių, ypač savait-
 galiais, susirenka į aikštyną
 praleisti laiką ir paplūnkau-
 ti. Yra ko: žydi gėlynai,
 skamba maloni muzika, trykš-
 ta vandens fontanai, tyras
 oras. La Ronde — tai labai
 triukšminga: sukasi įvairiausios
 karusėlės, žaidimai,
 pramogos, krykštuoja jauniki-
 liai. Bet ir ten daug matytino
 ir girdėtino.

Paroda bus atidaryta iki
 rugsėjo 2 d., todėl dar nie-
 kam nevėlu ją aplankyti.

A. Bernotas

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy

LEO RATNER, B.P.H. L. PH.
 NIEKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS
 PRISTATYMAS
 VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA
 7576 CENTRALE — LASALLE — 365-0770

Jony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.
 PORTRETAI · VEDYBOS · KRIKSTYNOS
 SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
 ĮVAIRIOS PROGOS
 TEL. 525-8971
 T. Laurinaitis

TEXACO MIKE'S TEXACO SERVICE STATION

(M. RUTKAUSKAS)
 POINTE CLAIRE, P.Q.
 601 St. Jean Road.
 Tel. 695-3823
 • Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
 • Degalai, tepalai, padangos ir kita
 • Montrealiečiams lengvai pasiekiamą greitkelio
 Nr. 40 arba Nr. 20.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street • Taisymas ir dažymas automobilių
 LaSalle, Que. • Pardavimas ir taisymas Chaparral
 TEL: 366-0500, 366-4203 firmos snowmobile ir Moto firmos
 snowblower ir taip pat motorinės
 valtytės. Sav. G. Desrochers

LaSalle AUTOMOBILE INC.

366-7818
 PARDAVIMAS
 IMPERIAL — CHRYSLER — JODGE — CHARGER
 CORONET — CHALLENGER — SWINGER — DART
 Camions DODGE Trucks
 7635 BOUL. LASALLE — LASALLE, QUE.
 Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas.
 Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame
 garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės
 De La Verendrye prie Lapierre. tel. 365-3364

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LASALLE
 TEL. 366-7281
 • Atliekami mechaniniai darbai
 • Išorės taisymas ir dažymas
 • Dunlop padangos ir baterijos
 Pardavimas azotino ir alyvos — lietuviams nuolaida.
 Savininkai: V. Sužinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

CFMB LIETUVIŠKA RADIOJO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL
 KIEKVIENA TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.
 PROGRAMOS VEDĖJAS
 L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVEJAS
 • Siuvu ir parduodu
 • Taisau ir remdėliuoju
 • Vasaros laikui saugojimas
 (Storage)
 6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.
 89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.
 Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir daržymas. Darbas
 atliekamas sąžiningai ir priimanomomis kainomis. Taip pat
 INTERNATIONAL dažų išpardavimas — tel. 366-6237 / 3896

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS
 Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti
 įvairūs medžio dirbiniai.
 547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

BELLAZZI-LAMY INC.

(VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:
 Durys, langų rėmai, izoliacija, Ten-Test.
 Masonite, statybinis popieris, cementas,
 B. P. išdirbiniai ir visa kt.
 7682 BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Jetté & Frères

VISKAS MODERNIEMS NAMAMS
 Visi kiti vandentiekio ir
 šildymo taisymai ir nauji
 įrenginiai. Gazinių prie-
 monių pardavimas ir įren-
 gimas. Atstovaujame —
 Hydro-Quebec išnuoma-
 vimui karšto vandens tie-
 kimą. Veltui įkainavimas.
 Jetté & Frère Ltée
 Plumbing & Heating kontraktoriai.
 140-2e AVENUE — 366-0330

Nepriklausomos Lietuvos AKCIJŲ VAJUS

AKCIJŲ IŠIGIJIMO TĄSA:
NL Spaudos baltiaus Toronte proga išigijo akcijas šie torontiečiai:
130. Dr. J. Kaškelis nupirko dar 10 akcijų. Iš viso dabar turi 30. Jis yra ne tik aktyvus rėmėjas materialiniai, bet ir moraliniai šiuo žodžiu palaiko laikraštį, nežiūrindamas į redagavo ar jam vadovavo. Savo charakteriu Dr. J. Kaškelis eina vidurio keliu ir todėl jam pro kraštutinius nesunku praeiti ir dirbti visuomeninį darbą.

131. Daugininkas J. Dagys išigijo pirmąją akciją. Savo kūriniams jis yra gerai žinomas. Šiuo metu išėjęs į pensiją ir nemažai pasitarnauja Toronto lietuvių pensininkų klubui.

132. Pranas Bastys išigijo antrąją akciją. Žymiai reikiama lietuviškoje veikloje. Nemažai parašo Toronto lietuvių ir bendrasis visuomeniniais reikalais.

133. Petras Jaunius išigijo 4-tą akciją. Jis yra ilgametis NL bendradarbis skelbimų reikalais. Nenuostabi torontiečiai verslininkai, jei jis jus pakalbina bent prieš didžiulias šventes.

134. Alb. Statulevičius parėmė lietuvišką žodį, nupirkdamas antrąją akciją.

135. Reg. Abromaitytė prisidėjo prie spaudos išlaikymo, nupirkdama pirmąją akciją.

136. J. Pikelis išigijo jau trečią NL akciją.

137. J. Sveikauskas tapo nauju NL akcininku, nusipirkęs 1 akciją.

138. Lidiya Novog išigijo antrąją akciją.

139. Valė Būkis išigijo pirmąją

mają NL akciją, prisidėdama prie spaudos palaikymo.

Vsiems išigijusiems akcijoms nuoširdžiai dėkoju valdybos vardu ir maloniai prašau atsiliiepti kitus.

J. V. Stankaitis
NL Spaudos B-vės Ugdymo Reikalams narys.

LITAS

ARTEJA PRIE 5 MILIJONŲ

"Litas" sparčiai artėja prie 5 milijonų dolerių. Per kovo mėnesį "Litas" padidėjo \$90.000, balandžio – \$180.000, gegužės – \$45.000, birželio – \$78.000 ir liepos – \$114.000. "Lito" balansas liepos mėnesio gale pasiekė \$4.882.851. Šiuo metu "Litas" turi pakankamai fondų paskoloms, kurios duodamos iš žymiai mažesnio palūkanų procento, kaip kitose finansinėse institucijose.

LAIMEJO PIRMĄ VIETĄ

Montrealio prancūziškasis dienraštis MONTREAL MATIN rugpjūčio 9 d. laidoje, praneša, kad įvyko Mercier distrikto 35-asis kiemų švėros ir grožio konkursas, kuriame dalyvavo 877 pavyzdžių ir švarūs kiemai.

Iš šio skaičiaus, Montrealio pareigūnai atrinko 9 pačius gražiausius įvairių kategorijų kiemus. Atrinktųjų tarpe randasi ir mūsų tautietis p. K. Ambrašas, kuris laimėjo pirmą vietą už savo kiemo švarumą ir grožį.

Montrealio miesto savivaldybės atstovai jam įteikė specialų pažymėjimą ir gražią dovaną – trofejų.

Kaip teko patirti, p. L. K. Ambrašų kiemą puošia įvairios gėlės, tarp kurių vyrauja taip vadinamas "Rock Garden", kurį akmenys yra atvežti iš įvairių Kanados bei Amerikos vietovių.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už \$5.00 metams!

Prašome iškirpti ir prisiųsti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)

(Tikslus adresas)

Bet didžiausią grožį skleidžia puikios rožės, kurių maišonių kvapą džiaugiasi ir kaimynai.

Ta proga džiugu pasveikinti p. L. K. Ambrašus, linkint ir ateityje dar daug pirmų vietų jų namuose išsikvoti.

25 METŲ VEDYBINE STAIGMENA

Montrealio lietuvių kolonijai yra gerai žinomi 4 broliai Povilas, Juozas, Vladas ir Adomas Joci. Į Kanadą jie atvyko miško darbams 1947 m. rugpjūčio mėn. Atlikę skirtingą laiką apsisistoję Montrealyje, visi pilni humoro, susirado draugų, o visuomenė juos žino kaip gerus lietuvius, kurie sielėjosi dėl pavergtos tėvynės. Dalyvavo jie visuose minėjimuose, parengimuose, neatsisakydami paremti nei organizacijų, nei spaudos. Būdami apskurūs, greitai laiku tapo valgyklų savininkais. Gailla, kad po keliolikos metų brolių lankas truko: Vladas su žmona išvyko į Toronto, Adomas su šeima į Santa Monica, Kaliforniją, Juozas su žmona į Delhi, Ont. Gailla, kad vyriausiasis brolis Povilas žuvo auto katastrofoje, vykdamas Kanados Lietuvių Dieną London, Ont. Ilgiausią laiką Montrealyje išgyveno Juozas su žmona ir be abejo per tą ilgą laiką draugų tarpe ižiebtos kibirkštys ir prisiminimai tebedega širdyse.

Vieną šeštadienį, liepos 6 d. suskambo telefonas. Vera ir Mieli Vera ir Juozai, linki Juozas Joci kviečia į Place Ville Marie restoraną praėjusį vakarą. Susirinkome nemažas būrys 737 pėdų aukštumoje, iš kur matėsi apšviestas Montrealio vaizdas, visus sužavėjęs Kvietusių tarpe buvo ir Tėv. J. Kubilius. Vėliau tik paaiškėjo, kad švenčia 25 metus vedybinio gyvenimo – taigi sidabrinį jubiliejų. Staigmena buvo padaryta ne sole

SOLEINIZANTAI JUOZAS IR VERA JOCAI, AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS KLEBONAS J. KUBILIUS; NUGAROMIS BESĖDĖ IS DEŠINĖS – R. BITNERIENĖ, V. ŽEMAITAITIS IR O. ADOMONIENĖ. Nuotrauka H. Adomonio.

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI? NAMAI – APARTMENTAI – ŽEMĖ – PASKOLOS

D.N. BALT - BALTRUKONIS
Sylka Realities Inc.
445 Jean Talon West, Suite 305,
Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.
Foto E.M.L.S. Sistema.

PIRKTI AR PARDUOTI NEKILNOJAMĄ TURĄ PADĖS JUMS V. PETERAITIS
353-9960 / Namų 721-0614
UNITED TRUST REALTIES
7995 Blvd. Les Galeries, D'Anjou, P. Q.

Žemiausios kainos!
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Agentūra veikia nuo 1945 m.
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"NERINGOS" JŪRŲ ŠAULIŲ KUOPOS

GEGUŽINĖ

rugpjūčio 25 d., sekmadienį F. SKRUIBIO VASARVIETĖJE, Pointe Fortune, P.Q.

KVIEČIAME VISUS ATVYKTI, NES TAIP BESIBAIGIANČIOJE VASAROJE PRALEISITE POPIETĘ GAMTOJE IR GRAŽIOJE VIETOJE PRIE OTTAWOS UPĖS.

Kuopos valdyba

REIKALINGAS TARNAUTOJAS

"LITO" Aušros Vartų skyriui reikalingas nuolatinis tarnautojas ar tarnautoja. Pirmenybė žodžiu ir raštu mokantiems prancūzų kalbą.

Informacijų reikalu kreiptis į "Lito" vedėją – tel. 766-5827.

P. Rudinskas
Vedėjas

• Mirė Aldona Kuzaitienė 49 metų amžiaus. Paliko jauną nametę dukterį Rūtą ir sūnų Vidmantą 20 m. Jų tėvas mirė 1970 m. Laidotuvėmis dėjo rūpintis velionės sėdėrys Martā Klimienė iš New Yorko, Marija Pužauskienė iš Kalifornijos ir montrealietis švogeris M. Kringelis.

• Arvydas ir Ramunė Bulotai išsikėlė gyventi į Toronto, kur Arvydas dirba atsakingą inžinieriaus darbą.

• E. Navikėnienė išvyko pas sūnų, Kanados kariuomenės kapitoną R. Navikėną, kuris šiuo metu tarnauja NATO daliniuose Vokietijoje.

• Vytautas ir Genovaitė Kudžmai išvyko į Europą, kur tikisi apvažinėti eilę kraštų.

• Pas Leoną ir Vandą Girenius-Norvaišus ilgesnį laiką svečiavosi Vandos sesuo su šeima iš Vokietijos.

• Juozo Skučo ir Danos Mozuraitienės sesuo Petrutė iš Vokietijos svečiuojasi jų šeimoje.

PRIMIESCIAI REMIA OLIMPIJADĄ

Pirmą kartą Montrealio priemiesčiai nutarė remti Olimpijadą 76 paradais ir specialiomis programomis. Pav., LaSalle suorganizavo daugybę jaunų žmonių paradams, orkestrams ir pan. Pirmas jų pasirodymas numatomas 20 rugpj. Jiem radosi jaunos architektūros studentas. Jis koordinuos platformas, kurios skulptūrų klitinių /kolažų/ pagalba atvaizduos įvairias atletikos rūšis. Bus taip pat demonstruojamas elegantiškas ir vaizdingas fechtavimo sportas.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astro

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU ĮŠIMTINI JUMS, PASITARNAUS!
- UŽEIKITE! ĮŠITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvių atstovas)

PASIKALBĖKITE SU
Manageriu
LEO GUREKAS

mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:	
Einausias s-tas	Asmenines	11,5%
Taupomasis s-tas	Nekiln. turto	11,0%
Term. ind. 1 m.	Čekių kredito	12,0%
Term. ind. 2 m.	Investicijoms nuo	11,5%
Term. ind. 3 m.	Nemok. gyvybės apdr.	iki \$10.000
Daudo nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2.000 už taup. s-tos sumas.	už paskolos sumą.	

Kooperatyvinė namų (iki 4 butų) ir namų inventorių apdrauda.
Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League,
17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius
3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.